

Dominus antonius de azaro parmensis in sermone de passione domini.

Magister iohannes de sancto geminiano in sermone annunciationis et natiuitatis beate virginis.

Magister petrus galdini in sermone circūcisionis domini et in sermone assumptionis.

Magister petrus hieremie ficulus in multis sermonibus.

Magister leonardus de vino in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister iohannes de gallicis in sermone primo et secundo aduentus.

Magister antonius de bononia in sermone natiuitatis domini.

Magister petrus dela scala yeronensis in sermone natiuitatis: et in multis sermonibus.

Magister iohannes de montenegro in tractatu glorioso quem fecit de conceptione.

Magister iacobus egidij de barchinona.

Magister sacri palatii in tractatu de conceptione beate virginis.

Magister iohannes biziij in tractatu de conceptione beate virginis.

Magister rainerius de pisus in secunda parte summe sue.

Magister rafaël de pomasio ianuenfis in tractatu de conceptione.

Doctissimus pater frater dominicus de calabonia in tractatu de conceptione beate virginis.

Omnes isti prenommati sunt ex sacro ordine predicatorum doctissimi viri.

Doctores ordinis minorum tenentes firmiter beatam virginem fuisse conceptam in peccato originali.

In primis.

Sanctus antonius qui sepultus est padue in quodam sermone natiuitatis beate virginis sic dicit.

Beata virgo fuit in utero matris a peccato per gratiam sanctificata: et sine peccato nata. Idem tenet sanctus bonaventura cardinalis in. liij. sent. di. iij. q. i. ar. ij. sic dicens.

Si beata virgo non fuisset concepta in peccato originali. Tunc caruisset merito mortis et sic vel iniuste mortua fuisset: Vel dispē-

fatue pro salute humani generis. Primum factu ad contumeliam dei: Secundum de rogat christo. Item si peccatum non habuisset: tunc si ante christi passionem mortua fuisset regnum celorum fuisset consecuta. Hoc autem est inconueniens: igitur. Item si peccatum non habuisset: christi morte redempta non fuisset: quod impius et ne pharium dicere. **ET** ideo est dicendum: quod beata virgo fuit concepta in peccato originali: et quod eius sanctificatio subsequuta est originalis peccati contractionem. **HIC** autem dicendi modus. **EST** **COM** **MVN**IOR **R**ATIONABILIOR. **ET** **SECVR**IOR. **Q**uia inquit quia fere. **O**mnes id tenent. cum id appareat ex multiplici eius penalitate et morte: Quam non est dicere eam passam fuisse iniuste: nec propter aliorum redemptionem: sed propter peccati contractionem. **R**ATIO **N**abilior: etiam est: quod esse nature peccatum esse gratie. vel temporis. vel nature. **E**t propterea dicit Augustinus. propter eius nasci. **Q**ui renasci: sicut prius est esse: **Q**ui bene esse. igitur prius est anima vniuersi carni: **Q**ui gratiam ei infundi. Si ergo caro illa infecta fuit ex sui infectione. nata erat inficere animam que ei vniebatur culpa originali: et ita necesse est ponere quod ante fuerit in ea originalis peccati infectio **Q**ui gratie infusio vel sanctificatio. **SECVR**IOR etiam est. quia magis consonat **S**ententiæ dei. **I**ndicatur: et sanctorum auctoritati. **S**anctorum auctoritati magis concordat. pro eo quod sancti communiter. cum de hac materia loquuntur: **S**ola christum excipiunt ab illa generalitate. que dicitur. **O**mnes in adam peccauerunt. **N**ullus autem inuenitur dixisse de his quos vidimus et audiuimus auribus nostris beatam virginem fuisse ab originali peccato immune in sui conceptione. **P**ietati fidei etiam magis concordat pro eo quod si mater haberet da sit in reuerentia: et magna erga eam sit habenda deuotio. **M**ulto tamen maior est habenda ad filium: et quo est et omnis honor et gloria. **E**t ideo quia hoc spectat ad excellentem dignitatem christi. quod ipse solus est omnium saluator et redemptor: et quod omnibus aperuit ianuam paradisi: et quod ipse pro omnibus mortuus est: nullatenus ab hac

... in

... ..

... ..

... ..

**De Beate virginis conceptione Ducentorum, et sexdecim Sancte Ma-
tris ecclesie Doctorum. Vera, Tuta: Et tenenda sententia.**

C Aluarus hispanus. episcopus siluenensis. ordinis sancti francisci in libro suo de plantu ecclesie. Sic dicit.

C De matre christi beatissima. Tenent Sacti: et maxime Augustin⁹: Bernardus. q^o nunq^m peccauit actualiter: Tamen in originali peccato concepta fuit sicut ceteri homines. qui ex commixtione seminum concepti sunt. Ad hoc facit quod. habetur. de conse. di. iij. c. firmissime. Et glo. super. c. i. de conse. di. iij. Et glo. super. c. ij. et super. c. per baptismum. de conse. di. iij. et facit optime xxvij. q. ij. omne. Et hanc sententiam tenent Omnes antiqui theologi: videlicet: Alexander: Thomas: Bonauictura: et Ricardus: Licet quidam noui theologi a sc^ou comuni ecclesie recedentes contrarium teneant. In deuoti Reuera domine nostre: eius deuoti per hoc apparere nituntur: Quoru^m Non a opinio: et Fantastica sit penitus a fidelibus cancellata: hec ille.

C Dominus guido: episcopus maioricensis ordinis carmelitarum. in tertio quolibeto. que. xij. Sic dicit.

C Sequendo rationes. et auctoritates Sanctorum docto^rum. et canonu^m: Salua puritate virginis. Teneo q^o beata virgo fuit concepta in peccato originali: Et si aliter dicerem. Timerem. ne me Augustinus Tanq^m Hereticum deuitandum diceret. hec ille.

C In hoc libello continentur dicta ducentorum sexdecim doctorum Qui oēs firmiter; fideliterq; tenent: beatam virginem. in sui conceptiōe. cōtraxisse ori-
ginale peccatum: In cuius libelli principio. quatuor capitula ponuntur ad ma-
iorem huius materie cognitionem: In primo: declaratur. q; primus homo fu-
it a deo institutus cum tribus preclarissimis donis: In secundo: quid sit origi-
nalis iusticia: in qua primus parens fuit creatus: In tertio: q; adam propter
peccatum: iusticiam originalez perdidit: & tribus malis se subiecit: In quarto:
quid sit originale peccatum: & quo pacto in omnes hoies transmittitur.

C Nomina Doctorum: Qui ponuntur in hoc libello.

Magister sententiarum
Augustinus
Ambrosius
Hieronymus
Gregorius papa
Hircneus
Eyprianus
Simplicius
Gregorius episcopus missenus
Basilus
Ebrystomus
Hilarius
Eusebius episcopus caesariensis
Athanasius
Eugenes
Cassianus
Remigius
Adarnus
Venerabilis Beda
Esfarius
Isidorus
Anselmus
Bernardus abbas
Wilhelmus

C Romani pontifices

Innocentius primus
Johannes
Bonifatius primus
Innocentius secundus
Innocentius tertius
Honorius tertius
Clemens quintus
Innocentius quintus
Clemens sextus

Bonifatius tertius
Eugenius quartus.

C Doctores in iure

Joannes thetonicus antiquus glosator
Bartholomeus brixienfis
Hugo episcopus ferrariensis
Laurentius antiquus glosator
Bernardus papensis
Raymundus compilator decretalium
Hosienfis cardinalis
Guilhelmus durantis
Joannes compilator summe canonice
Auctor speculi. idest summe summarum
Quidam alius auctor in iure
Joannes andree bononiensis
Joannes de calderinis bononiensis
Baluanus bononiensis
Petrus de bracho
Petrus Mediolanensis
Guilhelmus episcopus metensis
Joannes in summa confessorum
Bartholomeus de pisa
Joannes de turre cremata cardinalis
Laurentius calcaneus brixienfis

C Antiqui theologi

Joannes de poliacho. doctor parisiensis
Guilhelmus episcopus althodocensis
Hypodisius. doctor parisiensis
Guilhelmus antiquus cancellarius parisiensis.
Magister stephanus antiquus postillator
Armachanus episcopus bisbernie

Ricardus radulfi de hibernia cancellarius
cremonensis vniuersitatis
Magister garicus parisiensis
Magister adam anglicus doctor parisiensis
Magister odo galicus doctor parisiensis
Magister gonfredus: doctor parisiensis
Auctor libri: qui dicitur: elucidarius
Magister henricus de gandano: doctor pa-
risiensis
Magister iohannes de alba villa: doctor pa-
risiensis
Magister iohannes de villa albatis
Iohannes damascenus
Andreas episcopus hierosolymitanus
Petrus tripolitanus
Alcuinus magister caroli magni
Gulielmus episcopus minatensis
Robertus episcopus Mediolanensis
Iohannes beletb. doctor antiquus
Ricardus episcopus cremonensis
Petrus commestor. magister historiarum
Hilbertus ponticanus putauo: tum eps
Licomensis episcopus
Ricardus de sancto victore
Petrus damianus. cardinalis

C Doctores ordinis cisterciensis

Anibaldus: doctor parisiensis
Iohannes monachus: doctor parisiensis
Hado abbas
Magister iohannes de ceruo
Magister nicolaus gallicus
Magister guido de arbona
Magister nicolaus de achora
Dominus radulfus
Dominus sobus
Dominus iacobus anglicus
Dominus iohannes
Dominus odo de castro rodulfi episcopus
tosolanus
Magister petrus de parma
Magister marinus

C Doctores sacri ordinis predicatorum

Sanctus thomas de aquino. defensor fidei
Sanctus vincentius predicator apostolicus
Sancta Katerina de senis
Albertus magnus: episcopus ratisponensis

Hugo de sancto theodoro: cardinalis
Anibaldus romanus: cardinalis
Robertus anglicus: cardinalis hostiensis
Bualterius anglicus: cardinalis
Iohannes dominici de florentia: cardinalis
Petrus de palude patriarcha hierosolymitanus
Durandus de sancto portiano: episcopus
meidensis
Jacobus de voragie archiepiscopus ianuenfis
Iacobus de laufana: episcopus lausanensis
Iohannes linthimer: episcopus ratisponensis
Iohannes episcopus borinensis
Angelus de bonoia: archiepiscopus florētis
Martinus polonus episcopus
Vincentius hispanicus: doctor parisiensis et
episcopus
Thomas de lenchimo: patriarcha hieroso-
lymitanus
Gulielmus paraldi: doctor parisiensis: et
episcopus lugdunensis
Berucus: doctor parisiensis
Iacobus de perusio: episcopus perusinus
Magister bobologninus bononiensis: do-
ctor parisiensis
Magister ioh de bublio: doctor parisiensis
Magister iohannes de neapoli: doctor pari-
siensis
Magister durandellus: doctor parisiensis
Magister iobertus olchot anglicus: doctor
parisiensis
Magister romanus
Magister leonardus statij de florentia
Beatus antoninus: de florentia: archiepisco-
pus florentinus
Dominus vtricus argentinus. Magister
theologus
Magister thomasinus. Doctor parisiensis
Magister hugo de argēina. Doctor parisi-
ensis
Magister nicolaus trauerb. Doctor parisi-
ensis
Magister bernardus de claromonte. Do-
ctor parisi-
ensis
Magister thomas anglicus
Magister iohannes sterlingatij. Doctor parisi-
ensis
Magister thomas de succida. Doctor parisi-
ensis
Beatus albertus de britia. Doctor parisi-
ensis
Magister nicolaus goram. Doctor parisiensis
Magister gulielmus de akbono. Doctor
parisi-
ensis
Magister petrus de pollonia
Magister iohannes parisiensis

Magister iohannes balbus lanuensis
Magister iacobus de benevento
Magister aldebrandinus de cuscantla
Magister constantinus de monte budello
Magister gulielm⁹ de roma Doctor parisiensis
Magister bartholomeus de bononia
Magister iohannes de verdiaco
Magister iohannes de francozre
Magister petrus calodugiensis
Magister guido gallic⁹ Doctor parisiensis
Magister nicolaus de esculo
Magister bonifatinus de cremona
Magister antonius de azaro parmensis
Magister iohannes de sancto geminiano
Magister petrus galdini
Magister petrus biemie sculus
Magister leonardus de vtrno
Magister iohannes de gallicis
Magister antonius de bononia
Magister petrus de lascalla veronensis
Magister iohannes de monte nigro
Magister iacobus egidij de barbinena
Magister iohannes butij
Magister raynerius de pisis
Magister iasacl de poma sio lanuensis
Docissimus pi frater dñi⁹ de cathalonia

C Doctores ordinis fratrum minorum.

Sanctus antonius: qui sepultus est padue
 Sanctus bonaventura: cardinalis
 Alexander de aler
 Ricardus de mediavilla: doctor parisiensis
 Gulielmus ochā: doctor parisiensis
 Reginaldus archiepiscop⁹ rothomagēsis:
 doctor: parisiensis
 Aluarus hispanus: episcopus siluensis
Magister egidius gamozensis. hispanus
Magister iohannes de rupella
Magister robertus concio: doctor parisiensis
 Beatus lucas: qui sepultus est padue
Magister corbardus de saxonja
Magister bartholomeus de pisis
Magister thomas de ales: doctor parisiensis
Magister iacobus pictanicus
Magister nicolaus de lyra: doctor parisiensis

Idem videtur tenere scotus
 frater iacoponus vtriusq; iuris doctor
Magister iohannes genevici de parua
 iohannes de herphodia
Magister nicolaus de bauquenilla
Magister franciscus de bast
Magister buidus
Magister geraldus de odensis
Magister iohannes gallicus
Magister landulphus
Magister philippus de monte callerio
Magister arnaldus: episcopus solernitanus
 Omnes isti de ordine minorum tenent beatam virginem. in sui conceptione contraxisse peccatum ouginale

C Doctores ordinis heremitarum

Egidius de roma: episcopus bituricensis
 Gregorius de arrimino: doctor subtilissimus
 Bernardus clucri: doctor parisiensis: et episcopus darcuensis
Magister iohannes cluoth de saxonja
Magister iohannes stringarij
Magister iohannes theotonicus
Magister iordanis theotonicus
Magister augustinus de ancona
Magister hugollinus de vibetere
Magister geraldus de stenis
Magister iohannes gallicus
Magister henricus de vrimaria
Magister albertus de padua
 Iacobus de vuerbio
Magister facinus de bast
Magister henricus de bur
 Sunt etiam multi alij doctores huius ordinis. hanc veruatem tenentes

C Doctores ordinis carmelitarum.

Dominus guido: episcopus maioricensis:
 et postea: episcopus aluanensis
Magister paulus de perusio: doctor clarissimus

¶ Quod primus homo fuit a deo institutus cum tribus preclarissimis donis. **¶** Primum capitulum.

Verum, ut quilibet liberus doctorum sententias, quas allatur sumus capere valeat, quid originalis instituta: quidque sit originale peccatum. In loco quod brevissime, atque dilucide demonstrandum esse iudicamus. Est igitur sciendum, ut firma sanctorum doctorum doctrina tradit: hominem in primo statu sic a deo immortalitatem fuisse, ut anime esset corpus omnino subditum, itaque eiusdem anime inferiores vires nulla in tercedente repugnancia, aut contradicte rationi superiori omnibus in rebus promptissimo studio obsequerentur, et obedirent: ac deum mens ipsa hominis, deo creatori suo penitus subiecta iaceret. Ex eo autem, quod illa status integritate corpus humanum, anime totaliter subdebatur, nulla homini altero iterum peterat accedere, que domino anime supra corpus repugnaret. Quod fiebat, ut neque mors, neque infirmitas ulla hominem vexarent, cum huiusmodi defectus ex inde proveniant: quia non perfecte anima corpori dominatur. Ex eo vero quod inferiores anime vires rationis imperio subiecte prebant, possidebat homo omnimodam mentis tranquillitatem, qua ratio humana, nullis inordinatis passionibus turbabatur. Ita enim tam integre, atque perfecte sensu aliter habenas, ratio moderabatur, ut in ferton appetitu sensibilium, nullus concupiscentie motus: vel irae, invidiae: ceptarumque passionum non imperante ratione posset insurgere. At quia humana ratio, conditori suo totaliter subdita erat: dirigebat homo suos omnes actus in deum ut finem ultimum: in quo eius iusticia et innocentia consistebat: vnde ex tali iusticie rectitudine, decorus quidam inter, ac spiritus alius pulchritudo in anima resultabat: qua deo conformis christiana, ei in amicitia ac dilectione iungebatur.

¶ Quid sit originalis iusticia, in qua primus

parens fuit creatus. **¶** Secundum capitulum.

Hec autem corporis humani dispositio, et talis inferiorum virium subiectio, non ex naturalibus hominum principis ortum sumebat: sed ex superion quodam virtute, naturam corporis, corporarumque virium: excedente causabatur. Hanc utique virtutem, eternus deus pro sua amplissima liberalitate, anime rationali gratis contulcrat: ut superion conditionem corporis, ipsum contineret: et inferiores vires sensibiles gubernaret: et inferiorumque rationalem congruebat. Verum ut ratio humana, inferiorumque lenere dominari posset: oportebat ipsam immortali deo in cunctis esse suppositam, a qua supra nature sue conditionem, predictam virtutem gratis acceperat: Hanc autem supernaturalem virtutem, primo parenti prestitam: originalem iusticiam, sancti appellare uere doctores: Que nihil aliud esse videtur, ut diffinitione utamur, quam rectitudo quamdam rationis et voluntatis in deum cuius precepta subiectione corporis ad animam et inferiorum virium ad rationem, prout igitur homo in illa primi status integritate sit institutus: ut nisi eius ratio abduceretur a deo: nec corpus eius a vita anime posset abducere: nec sensibiles vires a rationis imperio declinare.

¶ Ad id propter peccatum iusticiam originalis perdidit et tribus malis se subiecit. **¶** Tertium capitulum.

Quia hoc celeste donum fuit primo parenti diuinitus collatum: non ut cuiusdam particulari persone: sed ut principium erat totius humane nature ab eo naturaliter propagande: ideo simul cum natura, tale donum ad posterum traductum fuisse. Acceperat enim primus parens a deo hanc gratiam et potestatem, si se sine peccato serualiter diuinitus preceptis opterando, ut omnes filii, qui ab eo per seminales propagationem naturam humanam consequerentur simul cum uniuersa rationali donum originalis iusticie coconceptissent. Sed quia ad id

inobediētijs. subijcere se diuine uolūtatī nō
 luit id celestis munus. qđ sibi ⁊ oib⁹ posse/
 ris grāta collatū fuerat: pp̄ peccatū īgrāti/
 tudis iustissime perdidit: ⁊ multis malis
 grauissimis se implicādo subiecit. Ex sub/
 tractōe nāq; tal' doc: p̄ illa sp̄iali pulchritu/
 dine uolūtas humana priuata est. quā pri
 us habebat: in cuius priuatione, deforuit/
 tas. ⁊ macula culpe consistere dicitur. Se/
 cundo. reinotus est frenum ⁊ gubernacu/
 lum: quo vires inferiores sine ulla contra/
 dictione antea ratiōi parebāt. ex cuius sub/
 tractione. rebellio ⁊ concupiscētia: que so/
 mes peccati appellatur subsecuta ē. Unde
 factū ē ut homo in appetitū sensibilib⁹ illic/
 tos. ⁊ mortaliatos motus iret: odij: cōcupi/
 scētie ceterariq; passionū recusatantium fre/
 na ratiōis scaturire sentiret. adeo ut eam
 pleni⁹q; obnubularent. ⁊ quasi a bono tota
 luer retraherent. Tertio ablata est obediē/
 tia corporis ad animam: qua ipsum corpus
 in quadam humorū tranquillitate. ac mirabi/
 li armonia cōseruabatur. Sed ea fracta. cō/
 secutū est. ut īfirmitates morbi. ⁊ alij coru/
 ptionis defectus hominē īnuaderēt: ⁊ ab
 hoc moriendi necessitatē incurreret: quasi
 nō ualētē anima amplius corpus in perpe/
 tuitate continere. uitā ei diurnā perseue/
 ranter prestādo: factusq; est hō passibilis
 atq; mortalis: ut nō solū esset potens pati
 ⁊ mori: sed iam quasi habens. necessitatē
 ⁊ debitū patiendi ⁊ moriendi.

**Quid sit originale peccatū: ⁊ quo pacto
 in omnes homines trāsmittatur. Quar/
 tum capitulum.**

Dia autē supradictum origi/
 nalis iustitie donū sic huma/
 ne nature que tota in parente
 p̄mo extabat. diuinitus colla/
 tā tū fuit. ut per ipsū solū trā/
 smict ad posteros ab eo semia/
 liter propagandos. submota autē causa:
 effectum quoq; remoueri necesse est. conse/
 quens fuit. ut primo homine per propriū
 inobediētijs uitium priuato hoc celesti mu/
 nere: oēs etiā posteri per ratiōnem semina/
 lem ab ipso generandi tali etiā dono pri/
 uarentur: qua de causa oēs infantes qui ab
 adā sūt seminaliter geniti. cū carētia origi/
 nalis iustitie que eis debebatur si adā nō
 peccasset cōcipiuntur. Et ob hoc sacri do/
 ctōres. omnes infantes. tali modo cōceptos
 affirmāt in ipsa infusione aīe ratiōalis pec/
 catū originale cōtrahere: quod nil aliud es/
 se dicunt qđ carētia originalis iustitie debi/
 te in esse. ad quā sequitur habitualis incli/
 natio inordinata appetitus sensitui in ali/
 quid p̄ter iperū ratiōis propter inobe/
 dientiā ade ex actu generationis per libidi/
 nes. uel concupiscētiā in prole creatas.
 Nec hoc. ordini diuine iustitie contrariū
 ē quasi deus puniat in filijs quod primus
 parens deliquit. Nam hec pena. nō est ni/
 si subtractio eorum. que supernaturaliter
 primo homini diuinitus sunt gratis cōces/
 sa: per ipsum hominem si stetit ⁊ nō al/
 ter ad posteros deriuanda. Nam illud do/
 num originalis iustitie. posterus non debe/
 batur nisi per primum parentem in eos
 transfisset. Et cum nemo det alteri quod
 non habet: non poterat illud donum per
 ipsum ad posteros transire. nisi illud per
 obediētiā sibi ipsi cōseruasset. Et ideo
 adam per inobediētiā tali dono priua/
 to iustum fuit ut omnes posteri eius ab eo
 seminaliter propagandi tali dono priua/
 rentur. ad quos non debebat. nec poterat
 nisi per ipsum transire. Sicut si rex det
 feudum militi transiturum per ipsum ad
 heredes: ⁊ miles contra regem peccet tali
 peccato qđ feudum mereatur amittere: non
 poterit postmodum feudum ad eius pos/
 teros deuenire. Unde. iuste tunc puniuntur
 posteri propter culpam parentis ex ca/
 renna siue priuatione feudi sibi debiti si pa/
 ter non peccasset. quod gratis patri colla/
 tum fuerat. per ipsum si non peccasset ad
 filios transiturus. Sic in proposito primo
 parenti in sui priua institutiōe. diuinitus
 collatum donum originalis iustitie inquan/
 tum erat principium humane nature: que
 tota in ipso erat: ut uidelicet ab eo per semi/
 nale propagationem deriuaret in posteros
 Hoc autē donū gratis acceptū. postmodum

Ad iij

homo per liberum arbitrium peccans ante
 sit eo tenore. et ea ditione qua sibi datus fue
 rat. scilicet pro se: et pro omni sua posterita
 te. Et ideo privatio domi originalis iustitie
 debite. totam eius posteritatem consequit.
 que habet rationem culpe propter volunta
 tem patris parentis: qui cum potuisset tales
 iustitiam sine omni difficultate semper ser
 uare. eam sponte deseruit. Et quod beata vir
 go maria. et omnes alij homines. excepto
 christo. fuerunt in adam: ut ab ipso natura
 liter. et seminaliter propagandi: ideo sicut
 potuit beate virgini. et omnibus alijs. et
 cepio christo. predictum originalis iustitie
 donum seruare: ita sponte delinquendo il
 lis iustitiam originalem perdidit. et ob hoc
 cum privatione originalis iustitie concipi
 untur. et debito ad eam constructi in utero matris
 nasci dicuntur. Et quibus clare patet quid
 importet hoc quod dicimus. beatam virgi
 nem fuisse conceptam in peccato originali.
 per quod nihil aliud intelligimus. nisi quod qua
 do anima rationalis ei infusa fuit. caruit in
 stitia originali. que sibi debebatur. si adam
 non peccasset. Sed quia sponte ipse deliquit.
 eam sibi. et beate virgini. et omnibus alijs
 ab ipso seminaliter propagandis abstulit: si
 cut sancti asserunt doctores.

Incipiunt auctoritates sanctorum doctorum.

Dia domini **PETRUS**
 Lombardus. episcopus pari
 sciensis doctor egregius. **A**d
 amum diuinarum eloquiorum
 persecutorum exitit: Et veluti
 apud argumentosa. Omnium
 illustrium doctorum antiquorum senten
 tias atque sententias in unum volumen com
 pendiose redegit. et ob hoc. **A**dagister sen
 tentiarum est appellatus. iccirco eius testi
 monium primo loco adducere decreui.
 Ut ipse nobis referat. **Q**uid de **C**onceptio
 ne beate virginis. **SANCTI** Docto
 res secundum **FIDEM** catholicam tenen
 dum posteros docuerunt. **H**ic igitur. in
 .iij. senten. di. iij. q. prima: tale de christo et
 de matre eius per testimonium. Sic dicitur.

Adagister Sententiarum.

SANE credi oportet iux
 sanctorum auctoritatis con
 uentientiam. Ipsa carnis fi
 lij dei. antequam conciperetur;
 peccato fuisse obnoxia in
 maria. Sicut reliqua virgine

caro. Sed postmodum spiritus sancti ope
 ratione superueniente. ita mundatam fuis
 se: ut ab omni peccati contagione. imunitis
 vniatur dei verbo. **I**dem tantum; non ne
 cessitate: Sed voluntate assumentis rena
 gente. **MARIAM** quocumque totam. spiri
 tus sanctus in eam uenisset. **A** peccato pro
 prius mundauit: et a semite peccati liberauit.
Del fontem ipsum penitus euacuando:
Del sic debilitando et extenuando: ut ei post
 modum peccandi occasio nullatenus exti
 terit. **Q**uod autem extunc sacra virgo ab
 omni peccato imunitis extiterit **A**ugustinus
 euidenter ostendit in libro natura. et gratia
 inquitens. **E**xcepta sancta virgine maria:
 de qua propter bonorum domini nullam pro
 prius. cum de peccatis agitur habere uolo que
 stionem. **I**nde. n. sumus quod ei plus gratie
 sit collatum ad vincendum ex omni parte
 peccatum: que illis concipere. et parere me
 ruit: quem nullus. constat habuisse peccati.
Et modicum infra. **Q**uamuis propterea illa
 christi. cuius excellentia singularis. uerbis
 explicari non potest. **A**ntequam esset uerbo uni
 ta obnoxia fuerit peccato in maria: et etiam
 in alijs a quibus propagatione tractata est:
Quia tamen sine ulla libidine concepta est:
Ideo caro uerbi. non fuit in christo obliga
 ta peccato. **A**ssumpsit. n. non carnem pec
 cati: Sed similitudinem carnis peccati. **A**e
 cepit. n. uerbum carnis peccatrici. simile.
 in pena et non in culpa. **E**t cetera. n. hinc in
 caro peccati: quia non eum mater. concipisse
 ita. sed gratia concepit. **I**tem ergo eadem sit
 caro christi: que et nostra: non tamen ita fa
 cta est in utero sicut nostra. **E**t. n. sancti
 cata et nara in utero sine peccato: **N**ec ipse i
 illa unquam peccauit. **I**n pena ergo: est simile
 carni nostre: non autem in qualitate pecca
 ti: quia pollutionem: que ex concupiscentie
 motu est: omnino non habuit: nec ex carna
 li delectatione concepta fuit: **H**ec magi
 ster sententiarum.

Auctoritates beati Augustini asserentes, beatam virginem originale peccatum contraxisse. Et i primis super psalmū. xxxiij. sic dicit.

Adam mortuus est propter peccatum. Adaria. et adam mortua est propter peccatum. Caro autem domini. et maria mortua est propter delicta peccata.

Item idem augustinus libro i ponosticon cōtra primam blasphemiam pellagij.

Christus inquit apostolus. de peccato damnauit peccati in carne: q; de humana videlicet carne peccatrice: carnē absq; culpa suscipiens: et hanc inortā crucifigens: peccatum quod nos damnauerat p inobedientia ad: pro nobis paciēdo damnauit.

Item idē augustinus in libro. Quando cur et quomodo deus homo capitulo. x. ait.

Sciebant sancti patres q; post primi partus lapsum: Nemo ex eius stirpe: more naturali ppagandus erat: qui se vel alios erigere valeret: nisi ille defursus veniret: qui virtute diuinitatis: de carne peccatrice: humanitarem sine peccato acciperet: cum qua homines peccato prostratos erigeret.

Item idē augustinus in eo. li. c. vi. sic dicit. Si forte alicui per hoīem pax redēptionem hoīum fieri potuisse videtur: Venit: vt intelligat q; de stirpe ade: Null' naturaliter p pari poterat. q; illius delicto. non teneret strictus: Et ideo quilibet. tanto min' vniuer sale cirographū delicti possit: quāto vniuersali: vel propria culpa minime careret.

Item idem augustinus in secundo de baptismo paruulorum ait. sic dicens.

Non est in filijs hominum: Nec fuit: Nec erit. q; nullo vnq; peccato fuerit obstrictus aut ad iustitiam non ex peccato peruenerit: excepto vno mediatore: per quē finitis peccatorum inimicitijs reconciliamur deo. Solus ergo ille etiam homo factus: deus: peccatum nullum vnq; habuit: nec sumpsit carnem peccati. Quauis de materna carne peccati: Quod. n. idē suscepit: illud profecto suscipiendo mundauit.

Vnde Vgo de sancto victore. p̄dictā auctoritate exponēs in libro sniaz suaz. sic dicit. Caro christi. ip̄us fuit in maria. originali obligata peccato sicut Augustinus ait: S;

operatione spiritus sancti. anteq; a dei verbo assumeretur. fuit a peccato mundata. Item idem augustinus in. x. super genisim ad litteram dicit.

Quid in coinquinatus illo vtero virginis: cuius caro. et si de peccati propagatione venit: non tamen de peccati propagatione concepit: vt ne in ipsum quidem corpus chabstia lex fuerit. que in membris posita corporis repugna legi mentis. Item idē vbi supra. Proinde corp' christi: quous ex carne femine assumptus sit: que de illa carnis peccati propagatione concepta fuerat: tamē quia non sic in ea conceptus fuit quomodo fuerat illa concepta: ideo ipsum non fuit caro peccati. sed similitudo carnis peccati.

Item ibi supra. Cum inquit sit in semine: et visibilis copulencia. et inuisibilis ratio: vt unq; currit ex adam vsq; in corpus marie: quia et ipsū eodem modo conceptus est sicut corpus aliorum. Christus autem visibilē carnis copulenciam de maria virgine assumpsit: ratio vero conceptionis. nō a semine virili: sed longe aliter ac desuper aduenit. Dulcius autem priuationis ade p omnem carnem ab ipso seminali ratione. pagatum transfunditur. Dec ille. Ergo arguitur sic. Peccatum ade transfunditur in omnem carnem ab ipso seminali. ratioe propagatam vt dicit. secunda pars auctoritatis: sed beata virgo fuit caro ab adam. seminali ratione propagata vt dicit p̄ma p̄ auctoritatis augustini. Igitur in beata virgine fuit peccatum ade transfusum.

Auctoritates beati Ambrosij archiepi scopi Mediolanensis: beatam virginem aliquando fuisse sub peccato assumptam. Mas in libro super: beati immaculati sic dicit.

Nemo dominum sine peccato fuit nisi solus domin' iesus: quem non cognoscentē peccatum. sacrificium fecit p nobis pater. Venit. n. domin' iesus: et in carne. que peccato in matre fuerat obnoxia. militiam virtutis creceuit. Item idem. super epistolam ad ro. viij. Ad ist inquit apostolus. deus filium suum in similitudine carnis peccati: q;

cum eadem sit caro christi secundum sub-
stantiam sicut caro nostra: non tamē ita na-
ta est in utero sicut caro nostra. Est enim
sanctificata et nata in utero sine peccato, et
etiam ipse in illa nunquā peccauit. Ideo enī
virginalis uterus electus est ad conceptus
dominicum, ut in sanctitate differret caro
dominica a carne nostra. Propterea ergo
similes dixit, quia de eadem substantia car-
nis venit: sed in eadem qualitate peccati cō-
cepta non fuit. Expiata est ergo caro domi-
ni a spiritu sancto in virginē ut in tali cor-
pore nasceretur: quale fuit corpus ade ante
peccatum. Item idem super Iteas, ut
allegatur ab Augustino in .i. cōtra iulianū
et in .i. de nup. et cocu. Omnis inquit ho-
mo mendax, et nemo sine peccato, nisi vnus
solus deus. Seruatum est igitur: ut ex vi-
ro et muliere per illam corporum mixtionē
nemo cōceptus, corpus sit delicti: qui autem
expers est delicti: expers est et huiusmodi
conceptionis. Item idem in libro de ar-
cha noe ut allegata Augu. ii. contra iulia-
num. Per vnum inquit dominū iesus, sa-
lus vtrius nationibus declaratur: qui so-
lus potuit iustus in conceptione esse: cum
omnis generatio hominū erraret nisi nat-
us ex virgine generationis obnoxiē vinculo
minime teneretur. Itē in eodem sic ait
Augu. Beatus Ambrosius: solum xpm
eo quod natus sit ex virgine a vinculis obno-
xiē generatiōis exceptus: L'eteris omnibus
et adam sub peccati obligatione nascenti-
bus. Itē idē Ambrosius cōtra nouatias
nos. Omnes inquit homines sub pec-
cato nascuntur: et ipse noster ortus in vtro
est dicente Dauid. Ecce enim, in christi at
caro damnauit peccatum quod nascēdo in
se nō sensit, quōd motiōdo in alijs crucifixus:
ut in carne nostra eēt iustificatio per gratiā
ubi erat ante collatio per culpam. Ideo
ambrosius in sermone purificationis bea-
te virginis. Talis inquit erat a primis du-
cta genitoribus causa mortalium: ut origi-
nali peccato transente per posteros: nul-
lus penam damnationis euaderet, nisi ver-
bum caro fieri dignaretur. Ut autē repa-
ret omnū vitam suscepit omnium causas.
Et ut veteris cyrographi quōd solus inter

omnes non debuit, pro omnibus soluedo
euacuauit. Hec Ambrosius sanctus.

Auctoritates beati Hieronymi: de saluato-
ris singulari prerogatiua. Sup illud, ps.
Eterna a framae, sic dicit.

Doita est anima christi: que sola sine peccato
fuit. Item in epistola ad Theophilum de
libero arbitrio. De christo inquit scriptum
est quasi propriū: et peccati nō fecit. Si at
hoc et mihi, vel alteri cōmune ē cū xpo, quā-
d ille habebit propriū. Itē idē in .ii. libro
cōtra Pelagium hereticum. Iustos inquit
homines posse esse cōcedo, sine autem oī
peccato, neminē posse esse affirmo. Est enī
absq; omni peccato esse soli xpo compertit.
Sisq; humana creatura peccato subiacet
et indiget dei gratia. Itē idē in epla ad
Laurentiū episcopū. Huius inquit torce-
lar calcavit solus: quia ipse solus ē qui pec-
catū nō habuit, et per suā misericordiā pec-
catum mundi abstulit. Itē idē Delicidi-
um. Peccauimus inquit oēs et nemo est
mundus a peccato nisi xps qui peccatū nul-
lum habuit. Hec Hieronymus.

Sanctus Gregorius papa. xi. moralium cir-
ca finē sic dicit.

Solus enim christus in carne sua mundus
a peccato extitit: qui tunc per carnalem de-
lectationem nō venit. Item idem in .ii.
mora. c. vij. Dei inquit filius per incarna-
tionē redēptor humani generis factus: so-
lus iustus in hominibus apparuit: et ad pe-
nā culpe, solus sine culpa peruenit. Itē
xvii. li. c. xxxv. Nos quippe et si sancti es-
simur: nō tamē sancti cōcipimur, quia na-
ture corruptibilis conditione cōstringimur
ut cū ppheta dicamus. Ecce enim in mig-
ratiōibus cōceptus sum, et in peccatis cōcepit
me mater mea. Ille autem solus veraciter
sanctus est natus: qui ut ipsam nature cor-
ruptibilis cōditiōe vinceret et cōmixtiōe
carnalis copule nō est cōceptus. Itē idē
super ezechielē, omelia. viij. Quid inquit
liberū noie, nisi pphago mortalitatis expu-
mitur? De lumbis enim abiae virgo maria
erijt in cuius utero virginitus patris per
spiritū sanctū incarnari est dignatus. Hec
Gregorius. Nota quod per progationem
mortalitatis, intelligit Gregorius originem

le peccati. Vnde in. xlv. moralium. c. pmo sic dicit. Quia de mortalitatis propagine nascimur radicis amaritudinem quasi in virgulo tenemus. Et Augustinus. super Joannem. Christus inquit non est iniquitate conceptus: quia non de mortalitatis propagine venit. Et contra faustum. Caro inquit christi non erat caro peccati: quia non de truce mortalitatis ex maria per masculum venit. Hec ille. Et quibus patet ratio quare aliquis concipitur in peccato originali est. quia venit ex ppagine mortalitatis. Cum igitur secundum Gregorium. Beata virgo ex propagine mortalitatis venerit. Ergo in peccato originali concepta fuit.

C Dicta quorundam sanctorum: qui tenent beatam virginem conceptam fuisse in originali peccato: quos recitat Augustinus in pmo et secundo. Iulianum. Et i primis. Sanctus Hieronymus lugdunensis episcopus in li. contra hereses sic dicit ut recitat Augustinus in primo contra Iulianum. Peccato protoplasti astricti est moti totus genus humanum. et plaga serpentis oēs homines sunt vulnerati: sed per crucem christi. qui solus sine peccato venit in similitudine carnis peccati et omnia traxit ad se et vivificavit mortuos et ab antiqua plaga serpentis sanamur in carne peccati.

Sanctus Eyprianus in epistola de baptizandis parvulis sic dicit.

Omnis parvulus ab adam carnaliter propagatus: contagiuz mortis antique puma natiuitate cōtrahit.

Sanctus Olimpium hispanus episcopus in quodam sermone dicit.

vitium transgressionis protoplasti est a deo in germine sparium: ut omnes ex parte christo cum peccato nascamur.

Sanctus Gregorius episcopus nissenus in libro contra novatianos sic dicit.

Dei verbum carnem assumens. nos a labore peccati quo ex gustu pime transgressionis contraximus purgavit atque mundavit. Quia sicut in adam omnes mortui sumus ita et in christo omnes vivificamur. Vnde remur igitur natiuitate christi. per quam terrene natiuitatis vinculis liberamur. et a

sine natiuitatis macula purgamur. Quia omnes in iniquitatibus concipimur. et in peccatis genuerunt nos matre nostre.

Sanctus Basilius cesariensis episcopus in libro contra manicheos sic dicit.

Nos oēs egritudine peccati sumus. quoniam eua a ligno prohibito icunare noluit: et propter hoc medico indigemus qui non est opus sanis sed egrotantibus.

Sanctus Iohannes chrysostomus episcopus constantinopolitanus in omelia ad olimpiam sic dicit.

Quomā Adā peccavit illud grave peccatum oēs generum humanū ab ipso seminat propagati in cōe dīnauit: propter quod et eos qui imortales esse poterant fecit esse mortales. Itē idem super matheum. Quamuis inquit chustus non esset peccator: naturam amen humanam de peccatrice suscepit. Itē idem super Joannem. Admiranda est certe chusti singularis excellentia: quia nullus hominum veraciter dicere potuit: quis est vobis arguet me de peccato. nisi solus ipse qui peccatum non fecit.

Sanctus Illarius pictauiensis episcopus in libro de trinitate sic dicit.

Omnia caro: excepta illa que sine peccato veniunt: in similitudine carnis peccati: sub peccati origine: et sub peccati lege nata est.

Ipostozas igitur Augustinus adducit dicta predictorum sanctorum: statim subiungit in primo et. ij. Iulianum dicens sic.

Una est omnium catholicorum firma fides: qui per unam hominem peccatum intrasse in mundum in quo omnes peccaverunt vno corde credunt: vno ore fatentur et vestras nouitias presumptiones catholica antiquitate subvertunt. propter quā catholica veritatem sancti: ac beatissimi sacerdotis: Hieronymus: Eyprianus: Eyprianus: Rebittius: Olimpium: Illarius: Ambrosius: Gregorius: Innocentius: Iohannes: Basilius: quibus: velis: nolis: addo Hieronymum presbyterum. Vt eos obmittam qui nondum dormierunt aduersus nos proferunt de omnium hominum peccato originali obnoxia successione sententiam. Vnde nemo excipit nisi solus ille: que sine lege peccati homo percipit. Hec Augustinus.

Sanctus eusebius episcopus emissenus in sermone natiuitatis domini: qui sic incipit: **M**osis: loquē. ad beatā virginem. sic dicit: **I**niciator omnium rerum. abste iniatur: et sanguinem pro mundi vita fundendam. de corpore tuo accepit: ac de te assumpsit. vnde etiam pro te soluat. **A** peccati enī originalis nexu: **N**ullus imūnis extitit: **N**ec etiam ipsa genitrix redemptoris. **S**olus enim christus licet de debuit nascatur legis veteris debito non tenetur. **h**ec ille.

Sanctus athanasius episcopus alexandrinus. super lucam sic dicit.

Christus enim singulariter sanctus erat. et hoc ab alijs sanctis in sanctitate dissimilis: quia sanctitatem simul eius natura suscepit. **h**ec ille.

Origenes super iohannem sic dicit.

Habet homo christus iesus in humano genere magnam fiduciam: cum nullus hominum veraciter dicere possit. **Q**uis ex vobis arguet me de peccato nisi dominus non flet: qui peccatum nullum habuit. **I**tem idem super leuitico omelia. vii. **O**mnia inquit quae ingreditur hunc mundum. ex hoc ipso quod in vulua matris positus. materiam corporis ab origine paterni seminis sumit: **I**n patre. et matre contaminatus dici potest: quia nemo mundus a forde. nec si vnus dici fuerit vita eius. **O**mnia ergo homo in patre. et matre pollutus est. **S**olus autem dominus noster iesus christus. in hac generationem mundum ingressus est: quia ipse solus peccatum nesciuit. **h**ec ille.

Joannes cassianus in colatione penultima abbas theone sic dicens.

Quomodo illud accipitur. quod cum apostolus in similitudine carnis peccati venisse commemorat: si etiam nos nulla peccati labe pollutam habere possumus carnem? **I**tem et hoc de illo. qui solus est absque peccato tantum singulare memoratur. **A**disit de filium suum in similitudine carnis peccati: quia videlicet veram carnem suscipiens. non ipsum peccatum in ea: sed similitudinem peccati suscepisse credendus est. **I**n hoc igitur ille homo qui natus est ex virgine magna a cunctis. qui ex vtriusque seruis commixtione p

ducuntur distant segregatur: quia cum nos omnes. non similitudinem. sed veritatem peccati in carne gessimus: ille non veritate: sed similitudinem peccati in vere carnis assumptione suscepit.

Beatus remigius archiepiscopus remensis super psalmum. **D**eus deus meus respice in me. sic dicit.

Beata virgo maria fuit ab omni macula peccati mundata: ita ut ex ea conciperetur sine peccato homo christus iesus. **S**icut enim peccatum originale ad nos venit statim in ipsa conceptione: ita et in principio conceptionis diuinitas verbi est vnita homini illi. pro quod mundus ab omni peccato conceptus est. **h**ec ille.

Beatus martinus episcopus in sermone assumptionis beate virginis. sic dicit.

Beata virgo gloriosa fuit in vtero matris sanctificata: et ab omni contagio originali culpe antequam nasceretur. per spiritum sanctum mundata.

Beatus ac venerabilis beda presbyter. ac monachus in omelia octauae epiphaniae sic dicit.

Ecce inquit agnus dei: quasi dicat: **E**cce agnus innocens: et ab omni peccato imunis: ut potest: qui de carne peccatrice. nullam trahit maculam culpe. **I**tem idem super lucam. c. i. **N**os inquit et si sancti efficiamur non tantum sancti concipimur: quia ipsa nature corruptibilis conditione constringimur. ut cum propheta gementes singuli dicamus: **E**cce enim in iniquitatibus conceptus sum et cetera: **I**lle solus veraciter sanctus natus est: qui ex commixtione carnalis copule conceptus non est. **I**tem idem. in omelia super missus est. et ponitur in glossa ordinaria: dicit: **S**piritus sanctus superueniens in virginem: mentem eius ab omni vitio forde castificauit: et ab omni estu carnalis concupiscentie cor eius temperauit atque mundauit.

Beatus cesarius episcopus arlatensis in quodam sermone sic dicit.

Illud scire et intelligere debemus quod ante aduentum saluatoris nostri diabolus regnabat in mundum: et omnes populi

peccatores et iusti eruentes de corpore i in /
fernum descēdebant propter originale pec /
catum quod omnes de adā trahimus. Sz
quia vidit deus q totus mundus perierat
miseratus est generi humano. et misit filius
suum. natum ex muliere. factum sub lege.
vt eos qui sub lege erant redimeret: et im /
maculato sanguine suo nos a peccato libe /
raret

Beatus isidorus episcopus ispalensis. i pri /
mo. li. sententiarum suarum. c. xij. et. xiiij.
si c dicit.

Ex primo enim homine est in omnes filios
eius culpa propagata. Sicut enim ex hīa
prouaricatioe per illum mors: ita et peccatū
i omnes homines originalr trāsit. Et post
paucā. Christū inquit in forma serui doinu /
mus est omnium hominum propter sue cō /
ceptionis excellētiā: quia et si suscepit car /
nem. non tamen ex carnis libidinosa con /
tagione. Quz enim iaceremus omnes sub
reatu culpe. venit medicus et vulnus no /
strum patefecit atqz curauit. Item idem
in quodam sermone natiuitatis dñi. Quid
quit primus parens cecidit. et in omnes po /
steritatem suam peccati radicem trāssudit.
ideo dei fili⁹ assumptus humanam naturā
sine peccato. suscipiens quod non erat. vt
liberaret quod fecerat.

Beatus anselmus archiepiscopus cantuarē /
sis in libro. Cur deus homo sic dicit. libro
ij. c. xv.

Nam licet ipsa christi conceptio munda sit.
et absqz carnalis delectationis peccato. Vir /
go tamen ipsa vnde assumptus est in inq /
tatibus concepta est: et in peccatis concepit
zama mater eius. **¶** I cū originali peccato
nata est. Item idem in eodem. Virgo in /
quit illa de qua homo ille assumptus ē: de
illis est. qui ante natiuitatem eius per eum
mūdati sunt a peccatis. Et in ipsa eius mū /
dita. de illa assumptus est. Item idem i
suis meditatōibus. loquens ad deū. Anī /
mā inquit gloriose virginis marie. In ma /
cula culpe originis creasti: sed consequen /
ter eam a primaria labe purgasti. et in amī /
ctu munditie decorasti: et in sanctuatis puri /
tate postea confirmasti. Idem anselmus
secundo. li. cur. de. homo. c. xvi. Omnes
inquit homines ex adam propagati pecca /

uerunt excepto christo. qui solus innocens
fuit et nos a peccato redemit. Item in eo /
dem. c. xvij. Peccatum inquit originale a
primis parentibus in omnes homines p /
pter christum transfunditur. Item idem
anselmus. de conceptu originali. c. ij. So /
lus virginis filius sine peccato natus est i
vtero matris. Item in eodem. c. xviiij.
Nullus inquit ab adam naturaliter nasci po /
test sine peccato. ad quod sequitur damna /
tio. quia omnes filios ade. excepto virgi /
nis filio. peccatores. et filios ire. apostolus
in suis scriptis pronunciat. Item in eo /
dem. c. xiiij. Licet inquit christus carnez de
massa peccatrice assumpserit: nihil tamē de
peccato masse peccatricis accepit. Item
idem. c. xiiij. Quāuis inquit. iohannes ba /
ptista et alij qui de sterilibus parentibus. et
in quibus presenectute. natura generādi iā
erat cōmota per miraculum sine cōceptu: qz
tamen per naturalem propagationem datā
ade sunt feminaliter generati: nequaquam
possunt. aut debent christo in conceptionis
miraculo assimilari: Vt ab originali pec /
cati vinculo absoluti possint ostēdi. Itē
idem. c. xvij. Decebat. vt illius hominis
conceptio de matre purissima fieret: Mem /
pe decens erat. vt ea puritate niteret. qua
maior sub deo nequit itelligi. Qualiter au /
tem virgo eadem per fidem. ante christi cō /
ceptionem mundata sit: dixi. vbi aliam ra /
tionem de eo. de quo hic agitur reddidi.

Hec anselmus.

Sanctus Bernardus abbas. in epistola ad
lugdunenses dicit sic.

Si beata virgo ante conceptum minime san /
ctificari potuit quā non erat: sed nec in ipso
conceptu propter peccatum quod erat. Ne
stat vt post conceptum in vtero iam existēs
sanctificationem accepisse credatur: que ex /
seculo peccato. sanctam fecerit natiuitatē. nō
aut cōceptionem. Quāobrem et si qbusdāz
vel paucis filioz boium datum sit cū sancti /
tate nasci: nulli in donati est cū sanctitate cō /
cipi. vt vni sane sancti seruaretur prerogati /
na conceptus: q oēs sanctificaret: solusqz abs /
qz peccato veniens. purgationē faceret pec /
catoz. Solus itaqz dñs est de spiritu san /
cto conceptus. q solus et in cōceptione sanct⁹:
quo excepto. de ceteris: vniuersos ex adāz

natos peccatum respicit: quod vnus humili
 liter confitetur dicens. *Ecce. n. in iniquita
 tibus conceptus sum: & cetera.* *L*us hec ita
 se habent: que nam erit ratio festiue con
 ceptionis. Quo pacto inq̄; aut sanctus asse
 retur conceptus. facti de spiritu sancto non
 est. ne dicam qui de peccato est: aut festus
 habebitur qui minime sanctus est. *L*iber
 ter virgo regia hoc honore carbit: quo. vl
 peccatum honorari: vel falsa induci videf
 sanctus. *I*tem in sermone assumptōis
 beate vir. *B*eatam inquit mariam omni
 modis constat ad originali peccato sola dei
 gratia. priusq̄; nascetur fuisse mundarā.
*I*tem idē bernar. in alio sermone assu
 mptionis. *B*eatam inquit virgo hac singulari
 prerogatiua in concipiendo refulget: quia
 filium non in iniquitate quemadmoduz ce
 tere omnes: sed superueniente spiritu san
 cto. sola de sanctificatione concepit: *I*te
 in sermone iohannis baptiste. *Q*uicumq̄;
 de massa preuaricatrice mundum ingredi
 mur: pestem originalis peccati nobiscū tra
 himus. *S*olus ille qui peccatum non fecit
 excipitur. quem virginalis alius: ignoran
 te viro terris effudit. *H*ec. *S*anctus ber
 nardus abbas.

*B*eatu hildephonsus episcopus toletan^o.
 in libro d. virginitate beate marie. sic dicit.
*S*ancta virgo. nisi i vitro mris sanctificata
 fuisset. minime eius natiuitas colenda es
 set. *N*unc autem quia auctoritate totius ec
 clesie celebratur. constat illam. scilicet nati
 uitatem ab omni originali peccato immunem
 esse. *N*ullis ergo postq̄; nata est beata vir
 go delictis subiicitur. nec originale peccati. iā
 in utero sanctifica a nascēdo contrahit. i. se
 cum trahit. *H*ec ille. *L*ter aduersarij alle
 gent eam pro se. que tamen est contra se.

C Pontifices romani affirmantes beatam
 virginē in originali peccato pceptaz fuisse.

*B*eatu innocentiū primus. qui in conci
 lio numidie celebrato condemnauit pellagi
 um & celestiu negantes originale peccati.
 in epistola sic dicit: vt augustinus dicit. in
 primo t. ij. contra iulianum. *H*ec. *S*anctus
 omnes homines ab adam carnaliter gene
 ratū trahunt originale peccatum. a quo nisi

per christi gratiam purgentur atq; liberen
 tur: damnationem consequuntur eternam.
*M*on. n. imago dei in paruulis tam graui
 supplicio puniretur: vt vita priuarentur. ni
 si a parentibus. originale peccati traberēt.
*M*emo. n. excipitur: nisi ille: quem sine le
 ge peccati virgo concepit. *Idem*

Idem tenet *B*eatu *J*osimus papa. qui sue
 cessit innocentiū & damnauit et pelagium.
 iquadam epistola directa. ad quoddam cō
 cilium in africa celebratū vt recitat *A*ugu
 stinus in epistola adoptati. de origine aie.
*S*umus inq̄; christi sanguine liberati: *N*ul
 lus. n. nisi qui peccati seruus est liber effica
 tur. *N*ec redemptus dici pōt. nisi q̄; vere p
 peccati fuit aut captiuus. sicut scriptū est.

*S*i filius vos liberauit: vere liberi eritis.
*H*ec ipm renascimur spirituali. *H*ec ipz
 crucifigunt mudo: *I*psius morte mortuus
 ab adā oib⁹ nobis introduce atq; trāsmisse
 vniuerse aie. illud ppagine tractum cyro
 graphū rūpif: *N*ec vllus *D*ino natoz ē.
 q̄; anteq̄; p̄ xpi gram liberet. *P*eccato non
 teneat obnox⁹: *S*ubingunt statim *A*ugusti
 nus: *I*n his. n. verbis apostolice sedis. tā
 antiqua. atq; fundata. certa & clara ē catho
 lica fides. vt nephas sit de illa dubitari xp̄ia
 no. *S*ola igit̄ xpi morte: *M*on vnus: aut
 aliquarum: sed vniuerse aie: illud ppagi
 ne tractū mortis cyrographū rūpēdū est.

*I*dē t; bonifatius p̄mulus in concilio mileui
 ta no: eius auctoritate celebrato: cui interfu
 it *A*ugustinus: *E*t quidam anselmus eccle
 sie legat⁹: *U*t habet. d. cō. di. iij. c. placuit.

*P*lacuit oibus epis. q̄; fuerūt i hac sancta sy
 nodo p̄stare ea q̄; in p̄m concilio definita
 sunt: *P*rimū ē vt quicq; dixerit p̄mū boiez
 adā. ita moralē creatū: vt sine peccato. sine
 non peccaret moreret. hoc ē de corpore cri
 ret. nō merito peccati. s; necessitate nature.
*A*nthema sit: *A*ldozē. n. dicam penā naut
 se peccati: *P*lacuit et vt quicq; dicit par
 tuulos. nihil ab adā trahere originale pec
 cati. *A*nthema sit. *A*ni nō aliter. itelligen
 dū ē: qd̄ ait apostolus. *H*ec vnū boiez pec
 catū intrauit i mudū: & p̄ peccati mozt. & ita
 in oēs p̄t̄r̄it: i quo oib; peccauerunt: nisi
 quēadmodū ecclia vbiq; diffusa semp̄ itel
 lexit. *H*ec hanc. n. regulam fidei. enā par
 uul. q̄; nihil peccatorū in semetipsis adbu

committere poterunt: ideo in remissione peccatorum baptizant: ut in eis. regeneratio mundetur quod carnali generatione traxerunt. Quis ergo. n. ex occupata generatur: regeneratur spiritualiter huiusmodi: ut non solum ad regnum dei perducat. sed. ut etiam a peccati damnatione mundetur ac liberetur.

Idem tenet. Beatus innocencius. papa secundus. qui fuit tempore beati bernardi. in sermone assumptionis beate virginis. sic dicit: Quia siquidem fuit sine culpa producta: sed filios produxit in culpa: Virgo autem gloriosa fuit quidem in culpa producta: sed filium sine culpa produxit.

Idem tenet. Beatus innocencius papa tertius. in sermone purificationis beate virginis. sic dicens.

Spiritus. n. sanctus prius quod in virgine venerat: qui in utero matris animam ei ab originali peccato mundavit. Sed postea superuenit ei. ut carne eius a fomite peccati liberaret: quatinus ceteri sine ruga plicis et macula. Et nota quod iste fuit iuxta et sapientia clarissimum: composuit. n. multas decretales: et multa opera edidit.

Idem tenet. Beatus benedictus tertius: qui confirmavit ordinem predicatorum: et postea minorum in sermone purificationis: exponens illud psalmi: Sanctificavit tabernaculum.

Hoc inquit tabernaculum. i. beatam virginem aliter sanctificavit: quod cum in utero matris ab originali peccato mundavit. Hinc. n. habuit beata virgo prerogativam: quod non solum fuit a peccato mundata: sed etiam fuit postmodum in conceptione filii a fomite peccati liberata. Ita quod postea peccare non potuit.

Idem tenet. Beatus innocencius: Abaculum inquit peccati originalis quod anima contrahit in utero ante carnem seminale. propter quod: ex speciali privilegio in utero matris fuerit mundata ante natiuitatem: ut Hieronymus: Joannes baptista: et Beata virgo. Licet de ipsa haec beatus expressum.

Idem tenet. Clemens quintus in concilio vaticano: ut habetur in clemens. de summa trinitate. et fidei. ubi dicit.

In assumpta natura dei verbum pro omnium operanda salute. non solum affigit cruci. sed et in ca. mox voluit.

Idem tenet. Beatus innocencius papa quartus. in. iiij. sententia. vi. iij. q. p. ar. p. sic dicit.

Beata virgo fuit in utero matris sanctificata: Non ante animationem: quia tunc gratia capax non erat: Nec etiam in ipsa animatione: Quia tunc originale peccatum non contraxisset: et sic non cognisset uniuersali christi redemptione. Quod non est dicendum. Sed pie credendum est. quod cito post animationem: vel ipsa die vel hora: non tamen ipso momento a peccato fuerit per gratiam mundata et sanctificata. Item ad. ii. arguit. Idcirco igitur beatam virginem. fuit sub christo deo. Si autem peccatum originale non contraxisset: fuisse equalis puritatis cum christo: quod non est dicendum.

Idem tenet ubi supra. q. ii. ar. p. Quia inquit beata virgo sit media inter sancti sanctorum: et omnes alios sanctos: deicit ut habet medium gradum sanctificationis: Cum ergo christus fuerit semper liber ab omni peccato: et reperant alii sancti. qui semper fuerunt liberi a peccato mortali: si autem a peccato veniali et originali: Deicit ut virgo habuerit quidem originale peccatum: sed nunquam peccatum actuale commiserit. Hoc ille.

Idem tenet. Beatus clemens papa. vi. vir eruditissimus. in sermone. Erunt signa in sole et luna. ubi sic dicit.

Videtur mihi. quod de conceptione beate virginis non debeat fieri festum. Primo autem citatus Bernardus: qui in epistola ad lugduncenses grauitate reprehendit eos quod hoc festum celebrabant: Secundo quia festum celebratio non est nisi in reuerentia sanctitatis eius. de quo celebratur: Conceptionem autem virginis non fuit sancta quia fuit in originali peccato concepta ut patet per multas autem ciuitates sanctorum: Ideo non est sub festiuitate celebranda. Dico enim hoc verum verum esse et clarum: quod beata virgo concepta in sui conceptione originale peccatum: Causa autem et ratio est: quia fuit ex libidine per concubitum viri et mulieris concepta: Et ideo peccatum originale in sui conceptione contraxit: quod non habuit filius: qui non ex virili semine. sed mystico spiramine conceptus est: Et ideo non habere peccatum: est solius christi singulare privilegium. Beata igitur virgo fuit sub peccato originali per modicam maculam. et statim postea fuit sanctificata. Hoc ille.

Idem tenet. bonifacius. iiij. in privilegio visitationis beate virginis: ubi sic dicit.

Benignitas conditoris. humanam creaturam colapsam fore primum parentis lapsu considerans: ut eam a mortis meritis libera- ret: voluit verbum suum carnem nostre mortalitatis assumere: ut tandem mortem nostram mouendo destrueret: et damnationis sententiam simul et maculam quam per reatum primum hominis inuersa generis humani posteritas incurrisse noscebatur. de- micti bonitate aboleret. Quapropter de stirpe dauid elegit virginem, in cuius utero mi- serico spiramine, verbum ipsum carnem su- sciperet, locumque ad sui conceptionem ele- git in nazareth, in quo sumptimus nostre redemptionis cordia. Ibique primus dies nostre sanctificationis illuxit: qui nobis de salute spem intulit.

Idem tenet dominus eugenius papa. iij. in concilio florentie celebrato: in quo sedactus est scisma: quod annis octingentis durare rat: quo videlicet tres generales nationes ab ecclesia romana pcesse fuerant pluribus erroribus inuoluit. Videlicet grecorum. Arminorum. et iacobinorum: quibus sigil- latim per sacrum concilium data sunt certa decreta: que de necessitate salutis credere te- nerentur. Inter decreta autem que iacobi- nis, qui sub patriarcha alexandrino degunt: per ipsum papam, sacro approbante, concilio tradita sunt. istud tale habetur sub hac forma.

Firmiter credit, profutur, et docet sacrosan- cta romana ecclesia. Meminem vniuersum ex uiro, feminamque conceptum a diaboli domina- tu fuisse liberatum, nisi per fidem media- toris dei et dominum iesu christi domini nostri: qui sine peccato, conceptus: natus: et mortuus. Humani generis peccata delendo, solus sua morte prostravit: et regni cele- stis introitum, quod primus homo peccato proprio. **CVM OMNI** sua succes- sione perdiderat, reseruauit. Nec ille.

Dicta doctorum peritissimorum in rure. Qui tenent beatam virginem fuisse conce- ptam in originali peccato.

Dominus iohannes theonicus antiquus glosator decreti super. c. pronuntiandum de conse. di. iij. sic dicit.

De festo conceptionis beate virginis, nihil hic dicitur: quia celebrandum non est: Quia in originali peccato concepta est sicut et ceteri sancti excepta persona christi.

Idem tenet bartholomeus brixensis, super eodem capitulo sic dicens.

Iesuus conceptionis beate virginis celebra- dum non est. Quia fuit in originali peccato concepta.

Idem tenet dominus hugo episcopus ferrariensis, super. c. firmissime, de conse. di. iij. sic dicens.

Due sunt natiuitates. Videlicet in utero, et extra uterum. In utero nasci, est animam corpori infundi: et nasci ex utero, est in luce prodire. Beata igitur maria, et iohannes ba- ptista, et hieremias fuerunt cum originali peccato nati in utero. Unde beate marie con- ceptio non debet celebrari. Quia in peccato concepta est. Sed postmodum fuit sibi dimissum peccatum originale, et sanctifica- ta fuit in utero unde natiuitas eius celebratur.

Idem tenet do. laurentius antiquus glosator, super. c. per baptismum, de co. di. iij. sic dicens.

Natiuitas beate virginis in utero non cele- briatur: quia in peccato originali concepta fuit: Sed bene natiuitas eius ex utero colli- tur. **I**dem dicit super. c. pronuntiandum, de conse. di. iij.

Idem tenet dominus bernardus papicis, super. c. pronuntiandum sic dicens.

Conceptio beate virginis non est celebra- da, quia in peccato originali concepta fuit sicut ceteri. Excepta vnica persona christi.

Idem tenet do. magister raymundus compi- lato: decretalium penitentiarius, domini gregori. ix. in primo sue summe libro. ti. de feriis sic dicens.

Non enim hic fit mentio de festo concep- tionis beate virginis, quia non debet celebra- ri eo quod in peccato concepta fuit sicut ceteri homines, excepta vnica persona christi. Quia non ex virili semine, sed amistico spiramine concepta est.

Idem tenet dominus hostiensis cardinalis in summa sua titulo, de pe. et re. paraso. quis debet confiteri. Vbi dicit.

Sine peccato originali nullus conceptus est de semine viri et mulieris. Quis aliqui in

utero mris scificati legant. Et hieremias.
Joanes baptista, et gloriosa virgo maria.
Idem tenet dñs gulielm^o durantis. in .ij. pte
speculi. ti. de ferijs sic dicēs.

Quis festiuitates virginis gloriose sūt celebra
de. Nō dico de festo conceptiōis qd̄ celebra
dū nō ē. Quia pcepta fuit in pctō originali.
Iz in mris locis ex deuotione celebrat. nec ta
item deuotione improbo.

Idem tenet do. Joānes cōpilator sūme ca
nonice. q̄ incipit. Qui iustice iudicat. sup. c.
firmissime sic dicēs.

Etā virgo nata est in utero mris cum pctō
originali. qd̄ tñ credim^o. ei postmodū fuit
se dimissū. vñ et q̄ conceptio nō celebrat ge
neralr sed natiuitas.

Idem tenet auctor speculi. qd̄ dicit. Sūma
sūmarū. ti. de ferijs. q. viij. sic dicēs.

Festū conceptiōis bte virginis nō ē celebranduz
sicut in multis regiōibus fit vt dicit glosa
decreta. de p̄se. di. iij. c. i. Et hoc id̄. quia i
pctō pcepta fuit. Et nota q̄ iste nō fuit gu
liclm^o. s̄ al^o cui^o nomē ignoratur.

Idem tenet auctor ep̄is solēmissimi sup. to
to secreto. qd̄ incipit. Ad decorē sp̄se. sic di
cens sup. c. p̄nūciādū.

Festum conceptionis non est celebranduz.
Quia fuit pcepta in peccato originali. Et
super. c. firmissime. Beata inquit virgo et
ioannes baptista fuerunt cum peccato ori
ginali nati in utero. Vnde bte marie cō
ceptio nō debet celebrari: s̄ q̄ fuit i utero
scificata. et natiuitas celebrat.

Idem tenet dñs ioannes andree doctor bo
noniēsis clarissim^o in .ij. pte nouelle. ti. de
ferijs sup. c. Quęstus sic dicēs.

Quatuor sunt festiuitates virginis marie.
vz. annūciatio in vere. Assumptio in esta
te. Natiuitas in autūno. Et purificatio in
hieme. Festū autem passus conceptionis
cuius hic non includitur licet in multis lo
cis celebratur ex deuotione non improban
da vt d̄ i spe. eo. ti. Tu tñ dicas conceptiōez
illā q̄ fuit ex hāno semine nō ē venerādā.
Et hoc ē tenēdū. Quia fuit pcepta i pctō
originali. vt no. de p̄se. di. iij. c. p. Post
cōceptionē vō fuit imediate sanctificata. et
ob hoc colit ecclesia eius natiuitatē.

Idem tenet do. Joānes de calderinis doctor
bono. sup. c. Quęst^o et d̄ ferijs. sic dicēs.

Conceptio beate virginis nō est celebrāda
Quia fuit i originali pctō pcepta sicut dicit
beatus Bernardus ad lugdunēses illos
rephēdēs q̄ p̄dicat festū celebrat.

Idem tenet do. galuane^o doctor bononiēsis
sup. c. Quęst^o et d̄ ferijs. sic dicēs.

Festum conceptiōis bte virginis nō ē celebra
dū. Et h̄ id̄ q̄ fuit in originali pctō cōcepta.

Idem tenet do. pet^o de braco doctor solē
missim^o i reitorio suo. Itā pcepto. sic dicēs.

Festus pceptiōis bte marie nō d̄ celebrari
vt no. de cōse. di. iij. c. p. Et di. iij. c. p. ba
ptismū. Et rō ē: q̄ ipsa fuit pcepta in pctō
originali. vt no. guido. de conse. di. iij. c.
firmissime.

Idem tenet do. petrus mediolanēsis i appa
ratu suo. sup. c. firmissime. de p̄se. di. iij.
sic dicēs.

Beate marie cōceptio non debet celebrari.
Quia fuit in peccato originali pcepta licet
postea fuerit sanctificata.

Idem tenet dñs gulielm^o metēsis ep̄s i appa
tu sup. sumā raymūdi. ti. d̄ ferijs sic dicēs.

Festum pceptionis non debet celebrari. q̄
fuit pcepta i pctō originali. Quia tñ dicit
q̄ festū istud cōceptiōis pot^o est de scificac
tione ei^o in vīo q̄z de ei^o carnal^o pceptione.

Idem tenet dñs ioānes theotonic^o doctor p̄ct
p̄i i sūma p̄seffoz. li. p. ti. xij. c. sic dicēs.

Festū pceptionis bte virginis nō d̄ celebra
ri q̄ fuit pcepta i pctō originali.

Idem tenet do. bartholome^o de p̄sifis in sū
ma sua. c. de ferijs sic dicēs.

Iz ecclesia romana tolleret p̄suetudinē aliq̄rū
ecclesiarū festū cōceptiōis bte virginis celebra
tium: nō tñ pp̄ h̄ daf̄ ielligi q̄ i sua cōcepti
one fuerit facta. S̄ q̄ ignorat q̄ tpe fuerit
scificata. id̄ celebrat i die cōceptionis pot^o
festū sanctificatiōis ei^o cōceptiōis.

Idem tenet do. ioānes de turre cremata hy
span^o cardinalis sci firti q̄ fuit a papa pio in
stituit p̄tecor tot^o fidei. Sic i ope gloriof
simo qd̄ edidit sup. decreta. de cōse. di. iij.
c. firmissime sic dicit.

Beata virgo maria fuit concepta in peccato
originali: tum quia per feminalem p̄paga
tionē ab adā descēdit: tñ q̄ id̄ iquit redē
ptione facta p̄ xp̄s. Tū q̄ Augustin^o. Et u
sebi. Et eo. et gregor^o papa et Anselm^o. et
Bernardus h̄ exp̄sse dicit: Tū ē q̄ xp̄i plu

rini & fere oēs doctores excellētissimi. tuz
in theologia. q̄s in iure. Quos nos collegi
mus vsq; ad numerū cētenarū hoc tenēt.
Quorū sententias & loca annotauim⁹ in li
bro. quē fecim⁹ de Virgine cōceptiōis. i m
nouibus cōstitutū basilice. vū ibi sacrū cele
braret cōciliū nō faciendā relatiōe pro pte
affirmatiua. nobis p̄ p̄sēs cōciliij cōmissa.
quā relatiōe h̄ nos obtulerim⁹ faciēdam
in publica cōgregatiōe sicut de hoc habitū
fuit publicū istrumētū. eā tū facere nō po
tuim⁹ qz gubrdā scismaticis discordie. pa
tre diabolo p̄moscete intentātibus in eo /
dem p̄cilio plurima scādala. Quis p̄sede
tibus sancte memorie pape eugenij recede
tibus. oportuit ēt & nos recedere. tū supio
rū meorū mādato. tū ne p̄ntia n̄ra videref
faure p̄cilijs ip̄iorū. Hec ille.

Et nota qz abbas syculus q̄ tūc erat ep̄sco
pus panormitan⁹ fuit p̄ncipalis in hoc scif
mate & maxim⁹ p̄turbator pacis & vnitatis
ecclesie stipēdiat⁹ a rege aragonū. cui euge
nius p̄hibuerat ne terras regni apulie in
uaderet. Et qz fratres n̄ri videlicet p̄dici
torū sacri ord̄is illi concubulo adberere
noluerūt. hac de causa. cōcubinulū illud. cū
felice antipapa suo determinauit brāz virgi
nē nō esse cōceptā in pctō originali. S̄z qz
p̄dicta cōgregatiō. q̄ ibi remāsit postquā
p̄sidentes dñi pape eugenij recesserunt
tanq̄s scismatica sacrilega & heretica fuit cū
synodo sua cōdēnata & excommunicata per
eūdem dñm eugenius. Ideo nihil per eos
factū h̄z aliqd̄ auctoritatis. vtpote p̄ hoies
a deo auctos & hostes ecclesie sancte dei &
fabricatores mēdationū sicut dicit idē dñs
ioānes. de p̄e. di. iij. & iō abbati nō est cre
dendū in hac parte qz fuit scismaticus & ec
clesie sancte dei inimic⁹. qz pro mercede sue
iniquitatis p̄licū ab infelicē recepit.

Idē tenet do. laurēt⁹ calcane⁹ b̄riēsis v̄tri
usq; iuris doctor clarissim⁹ in q̄dā libello.
quē de laudibus beate Virḡis composuit sic
dicens.

Stā maria f̄rit origiale pctūz d̄ factō: Nec
ab eo fuit p̄seruata. Et hāc sn̄iaz tenent
doctores sancti & oēs theologi & iuriste cla
rissimi.

¶ Auctoritates quorūdā antiquorū & clarī /

simorū doctoz theologoz de p̄ceptiōe bea
te virḡis: qui affirmāt eā cōceptā fuisse in
originali peccato.

In primis.

Magr̄ ioānes de poliacō doctor parisiensis
in. iij. quolibeto. q. iij. sic dicit.

Videf̄ mihi. qz nō possit ab aliquo pro opi
nione teneri: s̄z pon⁹ pro heresi reputari: qz
btā virgo nō p̄terit origiale pctūm: vel qz
fuerit ab origiali pctō p̄seruata. qz h̄ est f̄
sanctā scripturā: & f̄ dicta scōz doctorum.
Augustini. Anselmi. Bernardi. & aliorū.

Quod si aliqz tāte temeritatis eēt: qz p̄sume
ret f̄ testimonia tātoz doctorū asserere brāz
Virḡis nō f̄risse origiale pctūz. L̄rte cō
tra talē tanq̄s f̄ hereticū. nō argumētū. s̄z
aliter: v̄z cum igne cōset p̄cedendum.

Hec ille.

Dñs guilielmus altissiodorensis ep̄scopus
i. iij. libro summe sue sic dicit.

Quia btā Virgo maria fuit i lōbis ab̄zac sm
rōnez femalem: & ab eo descēdit p̄ actū cō
cupiscentie: f̄rit in sui cōceptiōe pctūz ori
ginale. Et pp̄ h̄ mauritius ep̄s parisiensis
prohibuit ne festū p̄ceptionis ipsius parisi
us celebraretur.

Dñs p̄positius. doctor parisiensis anti
quus in summa sua. c. de sanctificatiōe vir
ginis. sic dicit.

Stā virgo contraxit in sui conceptione ori
ginale peccatū: a quo fuit in v̄tro matris
per sanctificationem mundata.

Dominus guilielmus antiquus cancellari⁹
parisiensis in summa sua sic dicit.

Ab̄ris. n. ab initio sue p̄ceptiōis assumpsit
corruptibilitatem pene sine culpa: B̄cata
autem virgo p̄traxit corruptibilitatem cul
pe & pene: sed post sanctificationis gra
tiam. remansit in ea tātum corruptibilitas
pene.

Magr̄ stephan⁹ anqu⁹ postillator. doctor pa
risiēsis: super ep̄istolam ad ro. & ad hebre
os. sic dicit.

Quo aic ad corpus post peccatum ade fieri
nō potuit sine pctō originali nisi in solo ch̄ti
sto. p̄ter gr̄as: tū sanctificatiōis fuit a btā
virḡie in v̄tro matris culpa deleta: & po
stica corruptio s̄dm̄inis totaliter extirpata.

Beatus armatus episcopus hibernie. in. iij. sent. di. iij. sic dicit.

Beata virgo post animationem fuit a peccato originali per primam sanctificationem i. v. t. r. m. s. m. data: s. i. i. c. o. n. c. e. p. t. i. o. n. e. f. i. l. i. j. f. u. i. t. f. o. m. e. s. p. e. c. c. a. t. i. s. a. b. e. a. t. o. t. a. l. i. t. e. r. e. x. t. i. r. p. a. t. u. s.

Magister richardus radulphi de hibernia. cancellarius vniuersitatis cromelie. in. ii. sent. q. vij. art. ii. sic dicit.

Beata virgo fuit concepta in peccato originali: et ab eo ante natiuitatem liberata vt tenet sancti: Nec hoc derogat ei dignitati: quia pariformiter derogaret eius dignitati q. fuerit concepta cum libertate parentum: quod nullus dicit.

Magister garicus parisiensis. super ecclesiasticis. capitulo. vij. sic dicit.

Beata virgo et oēs alij excepto christo fuerunt in originali peccato concepti: ideo dicitur: vnum ex milibus elegi. id est christum. De mulieribus autem nullam: quia nulla sine peccato fuit.

Magister adam anglicus. doctor parisiensis. in. iij. sent. di. iij. sic dicit.

Si credendum est dictis sanctorum: tenendum est. beatam virginem fuisse conceptam in peccato originali: Et nullus sanctorum inuenitur dixisse contrarium.

Magister odo gallicus doctor antiquus in sermone beate virginis sic dicit.

Triplex natiuitas ab ecclesia celebratur: videlicet iohannis baptiste: Beate virginis: et saluatoris nostri. Conceptio autem beate virginis nec alterius sancti nisi soli saluatoris celebratur: quoniam beata virgo in conceptione culpa: et pena trahitur: Veritatem suam in vtero matris sanctificata: sed quando ignoratur. Quod vero postea potuerit peccare venialiter credimus: Sed vtrum peccauerit nescimus: Sed in conceptione saluatoris. ita cum spiritu sancto obubrauit. vt postea peccare non posset.

Magister gotsfredus. doctor parisiensis. in quolibeto. vij. q. vij. sic dicit.

Beata virgo non fuit sanctificata i eodem instanti i quo fuit originale peccatum. nec in tempore. nec immediate sequente illud instanti. S. vt eōs opinio tenet habuit originale peccatum per aliquod tempus modicum. et gra superuenientem

se in vltimo instanti illius temporis fuit sanctificata.

Aucto: libri qui dicit elucidarius scripture. in primo libro. sic dicit.

Peccatum ad omne genus humanum i morte precipitauit. Et huiusmodi solus sine peccato mortem subiit: et oib. predestinatis celum aperuit. Et modicum infra: Quāuis inquit chrislus de massa peccatrice carnem assumpsit: sine peccato tamē conceptus est: q. sine concupiscentia. cum virgo concepit.

Magister henricus de gandano. doctor parisiensis. in. xv. quolibeto. q. xiiij. sic dicit.

Beata virgo maria loquendo de conceptione perfecta: que dicitur natiuitas in vtero: contrariū in primo instanti quo fuit sic concepta originale peccatum: licet rationabiliter teneri potest. q. non nisi per instanti in peccato originali feterit.

Magister iohannes de albailla. doctor parisiensis in sermone purificationis beate virginis sic dicit.

Beata virgo fuit ab originali peccato i vtero matris per sanctificationem mundata.

Magister iohannes de villa albatis in sermone assumptionis beate virginis. sic dicit.

Beata virgo post sui animationem. fuit per gratiam sanctificationis ab originali peccato mundata.

Beatus iohannes damascenus in. iij. li. sententiarum suarum sic dicit.

Spiritus sanctus superuenit in virginem purgans ipsam. et potentiam deitatis receptuam. tribuens simul et generatiuam.

Nec ille. Vnde magister sententiarum allegans predictam auctoritatem statim subiungit. Et huius perspicuum fit quod ante diximus. totam virginem. spiritu sancto conceptione filij preueniente ab omni peccati labe fuisse castificatam. Idem iohannes damascenus. in sermone assumptionis beate virginis. sic dicit. Hanc virginem mariam. pater predestinauit: virtus sanctificatiua spiritus sancti obumbravit purgavit: et sanctificauit: tu autem dei patris verbus corpus et animam sine peccato ex ea assumpsisti: et toti humani generi redemptionem conferens factu mediator dei et hominum interueniens

dissoluisti erroneū reuocasti: obsecrasti illu
minasti: peccatisq; oppressu: confortē tue
glorie reddidisti.

Beatus andreas eps hierosolymitanus. i quo
dā simone natiuitatis bte vrgis. sic dicit.

Dei nāq; filius. vt humanā naturā ppin
reformaret: carnē assumpsit ex virgine: eā
purgās p spūm sanctū a puluere peccati.
in quo prius cōculcabatur.

Beatus petrus tripolitanus q eplas pauli glosa
uit sup eplam. ad ro. c. v. sic dicit.

Adā post peccatū erul effectus: stirpē queq;
suā: quā peccādo. i se tanq; i radice vitiaue
rat. pena mortis et dānatiōis obstrinxit: vt
quicqd plis ex illo et siml dānata cōiuge p
carnalē cōcupiscētia nasceret traberet origi
nale peccatū. Sed q; pater hoc vinculum
carnalis cōcupiscētie natus ē xps ex virgi
ne: ideo nō est ipse in iniquitate cōceptus.
nec in delictis eū mater eius in vtero aluit.
Solutus enī ille infans innocēs ē potuit: q
de opere adā conceptus nō fuit. Hec ille. Et
sunt verba augustini in enche. et super ps.

Item idē super codē. c. Illud inquit vbi vlt
maxime fides christiana cōsistit ē. vt tena
mus q; per vniū hoīez peccatum intrāuit in
mūdiā: et ita in oēs pertrāsit in quo omnes
peccauerūt. Et si que alia testimonia decla
rant neminē nasci ex adā. nisi vinculo deli
cti et dānatiōis obstruā: neminēq; inde
liberari nisi per xpm qui solus sine peccato
venit: tā incoēssē tenere debemus: vt scia
mus eū: qui hoc negaverit. nullo modo ad
xpi fidē pertinere. Hec ille. Et sunt ver
ba augustini. ad optatū: de origine anime.

Idē vbi supra. c. viij. Misit inquit deus
filiū suū in similitudie carnis peccati: et nō
in carne peccati. Cetera ergo oīs hominū
caro: est caro peccati. Sola illius non ē ca
ro peccati: quē mater nō cōcupiscētia: sed
gratia cōcepit. Et sunt verba augustini.
in li. p. iulianū. Idē super eplam. it. ad
cor. c. v. Dēs inquit mortui sunt in pecca
tis nemine prius excepto vel originali
bus: vel et voluntate additis et pro omnib;
mortuis vnus mortuus est vnus. id est nul
lum habēs oīno peccatū. Hec ille.

Beatus alcuinus. qui fuit magister Caroli
magni in libro sententiarū suarū sic dicit.
Quāuis caro christi traducta fit ex carne vir

ginis que per originale peccatū corrupta
erat: nō tamē xps habuit originale pecca
tū: q; eius cōceptus nō fuit celebratus car
nali cōcupiscētia. sed virtute spūs. sancti.
Nō enī dicitur peccatū originale. quoniam
a carne peccato corrupta. caro trahitur cor
rupta. sic enim christus habuisset originale
peccatū. Sed ideo dicitur aliquis originale
peccatū trahere. q; eius propagatio libidio
se fit. Hec ille.

Dominus guilielmus eps ecclesie mimatē
sis. in rationali diuinorū officiorū. in. vij.
parte. c. purifi. bte vir. sic dicit.

Quidā faciūt festū de cōceptione bte vrgis
dicētes q; sicut celebratur de morte sancto
rum nō propter mortē. sed quia recepti sūt
in eternis nuptijs: sic et de cōceptiōe virgi
nis celebrari pōt: nō quia fit cōcepta: q; in
peccato concepta est: sed quia concepta est
mater domini. Asserentes hoc fuisse reue
latū cuidam abbati in naufragio cōstituto:
quod tamen autenticus non est. Vnde pre
dictum festū non est approbandum: quia
concepta fuit in peccato originali. Verum
tamē licet in peccato originali cōcepta fue
rit: illud peccatū fuit ei dimissum quando
fuit in vtero sanctificata.

Dominus robertus mediolanensis eps. in
secundo libro sūme sue. sic dicit.

Beata virgo maria et Joannes baptista fue
runt in originali peccato cōcepti: s; postea
fuerunt per gratiā sanctificati.

Dominus Joānes beletb. doctor antiquus
in sūma sua de diuinis officijs. rubrica de
assumptiōe beate virginis. f. est vbi inquit
cōceptiōis beate virginis. quidā aliquādo
celebrauerunt: et forte adhuc celebrāt: sed
nō est autentica illa festiuitas: imo videtur
et est prohibēda. Et hoc ideo quia beata
virgo fuit in originali peccato concepta
sicut alij.

Dominus sicardus episcopus cremonēsis
in sūmma sua de officijs. quaz appellauit:
naturale. li. viij. c. de natiuitate virginis
sic dicit.

Cōceptionem beate virginis quidam ali
quando celebrauerunt: et forte adhuc cele
brant ob reuelationē quā dicit fuisse cuidā
abbati in naufragio factam: sed non est au
tentica: ideo talis festiuitas videtur probi

hēda. q: fuit in originali peccato concepta. **D**ñs petrus cōmētor magi hīstoriarū i quo dā sermone bte vir. q icipit: p:mo tpe alle uiata fuit terra zabalon. sic dicit.

Fuit. n. bta virgo cū culpa ⁊ pena pcepta. ⁊ iō ei⁹ cōceptio nō ē celebrāda: s; q: fuit in vtero scificata ⁊ ab originali pctō mūdāta. iō ei⁹ natiuitas ē celebrāda. Supueniēte autē in ea grā spūs sancti. sic ab oi pctō fuit mūdāta. vt credam⁹ somitē peccati fuisse i illa penitus extinctū. Quia tñ in ea remāsit pena culpe. ppter hoc dicit alleuiata ⁊ nō exonerata.

Dñs gilbert⁹ pozectan⁹ putauōnī ep̄s. sup boctio de duab⁹ naturis ⁊ vna p̄sona xp̄i. Nullus inquit vnquam per concupiscētia genitus. sine originali peccato eē potuit. Quia vero ip̄s ex virgine sine cōcupiscētia genitus est: ideo nec originali reatu: ne patēdi necessitate tenebat. Itē in eodez. **C**orpus inquit christi ex maria sumptū ē: que sicut ceteri omnes ex primorū parētuz p̄uaricatione pctō ex morte subiacebat.

Dñs leonēsis ep̄scopus sup psalmos citat p̄ncipium sic dicit.

Multis ceteris beata virgo resp̄ndit i hac vita recitūdinē: a qua post cōceptionē iesu christi nec per veniale peccatū declinauit. **P**ostq̄ enī tenebras peccati originali abiecit. sic arma lucis induta est. vt nulla parte peccati venialis nube sit obscurata. **L**ibit⁹ stus enī nūndq̄ retrocessit: q: peccatū nullū habuit. **B**eata quoq; virgo post cōceptionē christi. nec ipsa veniali peccato altiquādo retrocessit. cū ceteri sancti: tñ seruo rem charitatis remittēdo: tñ venialiter peccando quandoq; retrocedant.

Dñs ricardus de scō victore in tractatu suo sup illud isaię. *Eccē Vgo sc̄cipiet.* sic dicit.

Cōstat p̄fecto. q: nisi beata virgo ad plenū purgata fuisset. fructū tā sublimē facere nō potuisset. **Q**uod dixim⁹: dicam⁹ apertius.

Nisi ab oi vitorū cōtagione purgata fuisset: dei filiū nō generasset.

Beatus petrus damian⁹ cardinalis. in sermone natiuitatis beate virginis sic dicit.

Peccauit prim⁹ homo. diabolo suadente: ⁊ tota humani generis arbor venenata est in radice. **L**cidit isclix pater per gulā: ⁊ vni versa eius progenies rea facta ē p naturā.

Dicta doctorū clarissimorū ordinis cisterciensis qui dicunt beatam virginē fuisse in originali peccato conceptam.

Dñs anibaldus doctor parisiēsis. i. iij. sc̄t. di. iij. sic dicit.

Beata maria nō fuit sanctificata ante infusionē sic nec inflati infusionis: q: tūc originale peccatū cōtraxit. **A**lter enī nō fuisset redēpta. **S**ed pie credis q: cūsume post infusionem anime sanctificata fuerit.

Idem tenet do. iohannes monachus doctor parisiēsis. in. iij. sent. di. iij. sic dicit.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta. **S**ed per sanctificationem fuit ab eodē anteq̄ nasceretur mundata.

Idem tenet do. oddo abbas in quadā omelia super euanglio. **S**tabat iuxta crucem. sic dicens.

Btā enī virgo ex quo a peccato originali cōtracto fuit in vtero matris p̄ sanctificationē mūdāta ab omni deinceps pctō imūnis remāsit. vt dicit angustinus doctor egregi⁹.

Idē tenet magister iohānes de ceruo. in. iij. sent. di. iij. dicens.

Btā virgo fuit in originali pctō pcepta ⁊ ab eodē anteq̄ nasceret p̄ scificationē mūdāta. **I**dem tenet magister nicolaus gallic⁹ in poſtilla sup lucā. c. i. sic dicit.

Spūs sc̄s superueniens in virginem. eam a somite peccati liberauit. quāptus in vtero matris ab originali peccato mūdauerat.

Idem tenet magister guido de arbona in sermone natiuitatis bte virginis sic dicens.

Licet btā virgo fuerit in originali peccato concepta: fuit tamen ab eadem in vtero matris ante natiuitatem purgata.

Idem tenet magister nicolaus de achora in sermone natiuitatis beate virginis sic dicit.

Beata virgo licet peccatum originale habuerit. nūndq; tamen actualiter peccauit.

Idem tenet do. radulfus eiusdem c̄. in libro de vita christi sic dicens.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta a quo singulari quodam p̄mlegio fuit in vtero matris purgata. **V**nde dicit angustinus q: ante conceptionem filij sanctificata fuit ⁊ a peccato mundata.

Idem tenet do. foccus in sermone natiuitatis beate virginis sic dicens.

Beata virgo vt supremā puritatē consequere-
ret. ter fuit purgata. Primo in vtero post
animationē a peccato originali. Secūdo in
cōceptione filij dei a fomite peccati. Ter-
tio in assumptione a miseria tēporali.

Idē tenet do. iacobus anglicus eiusdē or. su-
per cantica dicens.

Beata virgo fuit in vtero matris a macula
peccati originalis per sanctificationē mun-
data. et ideo fuit pulchra vt luna in eius na-
tiuitate: fuit autē in cōceptione filij a fomi-
te peccati liberata. ideo fuit electa vt sol in
eius annuntiatione.

Idē tenet do. iohānes eiusdē or. in libro de
laudibus beate virginis sic dicens.

Beata virgo fuit ab originali peccato in vte-
ro matris purgata vt tota mūda nasceret.

Preceptum enim tūc pater spūi sancto illud
prouerbiozū. rrv. Aufer rubiginē: videli-
cet originalis peccati de argēto. id est de vir-
gine iam concepta: Et egredietur ex vtero
vas purissimum.

Idē tenet do. odo de castro rodulsi ep̄s to scu-
lan' in. v. smōe natiuitatis dñi. sic dicens.

Beata virgo fuit ante sui natiuitates a pctō
originali per gratiā in vtero mris mūdada.
Et ex ea contempereit deus et homo sine
peccato. Idem dicit in sermone tertie domi-
nicę aduentus.

Idē tenet magr petrus de parma in sermone
natiuitatis beate virginis et in sermone de
passione domini

Idē tenet magister marinus in sermone na-
tiuitatis beate virginis sic dicens.

Omnes mulieres dum cōcipiūt nō sine pec-
cato cōcipiūt. Sola autem beata virgo filiū
sine peccato concepit.

Dicit sanctozū doctorum sacri ordinis fra-
trum predicatorū de materia cōceptionis bea-
te virginis.

Bat' thomas de agno lumē ton' ecclēsie: cu-
ius doctrina ē p vrbani papā: et innocentii
um et vniuersitatē parisiensem approbata.
in. iij. sent. di. iij. ar. i. sic dicit.

Virgo btā fuit in originali pctō cōcepta pp̄
qđ scribit btās bernardus cōceptionem ipsi-
us nō cē celebrādam. Et articulo secundo.

Btā virgo p primā sanctificationē. vt cō-

muniter ab oib' tenet ab originali fuit mun-
data pctō: fomite cōtinaliter remanēte. sed
ligato: qui post p secūdā sanctificationē su-
it totaliter sublat' Itē in. iij. pte. q. xviij.
ar. ij. Sanctificatio inquit btē virginis non
pōt intelligi ante animationē. nec istā ani-
mationē. s; post aiationē: aliter enī nō icur-
risset maculā pcti originalis: et p sequeus
nō idiguisset redēptiōe. et saluatiōe facta p
xpm. Qđ est incōueniēs.

Itē in compē-
dio theologie. Dicitur inquit q btā virgo
cū pctō originali cōciperef: qz ex vtriusq; se-
rus cōmittitōe cōcepta fuit: Similiter quia
si sine pctō fuisset cōcepta. nō idigeret p xps
redimi: qđ derogat dignitati eius. Item
in quolibeto. vi. q. iij. ar. i. Beata inquit
virgo fuit concepta cū pctō originali: quia
fuit in adam secundum rationem feminalem
et generata fuit ex cōmittitōe sexum sicut
ceteri: Et includitur in vniuersali. de qua
dicit apostolus in quo omnes peccauerūt.

A qua vniuersitate solus christus excipit:
qui in adam non fuit secundum feminalez
rationem. Item super saluatione angeli-
ca. Beata inquit virgo fuit in peccato ori-
ginali concepta: sed nō nata: quia ab eo fu-
it in vtero matris mūdada: Et hūit' in hoc
excessit beatam virginem: qz fuit sine pecca-
to conceptus.

Idem tenet sanctus vincentius eiusdē or.
predicatorum in sermone de cōceptione vir-
ginis sic dicens.

Btā virgo maria fuit in originali pctō cō-
cepta. Sed eadē die et hora statiz post anima-
tionem fuit per sanctificationem a pctō con-
t racio mūdada. Et ideo festum hoc debet
referri ad sanctificationē et nō ad cōceptiōē.

Idem dicit in sermone sancte anne et nati-
uitatis beate virginis.

Idē tenet sancta catherina de senis: Que vt
narrat btās antoni' archiepiscopus in pri-
ma parte sume. ti. de peccato originali. Dixit
in quodā suo libello sibi fuisse reuelatā
beatā virginem in originali peccato fuisse
conceptam: sed postea ab eodem fuisse mū-
datam.

Idē tenet Beatus et dominus Albert' ma-
gnus episcopus ratisonensis in. iij. sent.
di. iij. sic dicens.

Dicimus beatā virginē fuisse pctūz origia-

let: nec fuisse sanctificatam ante conceptionem: nec in conceptione. Sed post conceptionem: **DICERE AUTEM OPPOSITIVEM EST HERESIS** condemnata a beato Bernardo: Et ab omnibus magistris parisiis. Nec ille.

Idem tenet do. vgo de sancto theodorico cardinalis tituli sancte sabine in postilla sua super ecclesiastice. c. septimo sic dicens.

Beata virgo maria praxit in sua conceptione originale peccatum. propter quod eius conceptio non celebratur. Siqui tamen celebrat. dicunt habere respectum ad sanctificationem subsecutam ipsam conceptionem: quia in utero matris a peccato sanctificata fuit.

Idem tenet do. Ambaldus romanus cardinalis. in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Beata virgo maria fuit concepta in peccato originali. ideo non fuit sanctificata ante infusionem anime. nec instanti infusionis sed post infusionem.

Idem tenet do. petrus de tarantasia: qui fuit postea papa innocentius quintus. Vide ubi sunt dicta pontificia.

Idem tenet do. robertus anglicus cardinalis hostiensis in. ij. sent. di. xxxi. q. i. art. i. Et in. iij. sent. di. iij. in expositione littere sic dicens.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta sicut ceteri quod ex coitu concipiuntur. Sed postea in utero matris sanctificata.

Idem tenet gualterus anglicus cardinalis tituli sancte sabine. in secunda parte summe sue. in tractatu de peccato originali sic dicens.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta. Sed post animationem. citissime fuit per sanctificationem mundata.

Idem tenet dominus iohannes dicit de florentia cardinalis sancti sexti. super magnificat dicens sic.

Dicere beatam virginem non fuisse conceptam in peccato originali **EST** omnes antiquos doctores negare. Et permixtissime angustinus. qui expresse dicit beatam virginem fuisse in peccato originali conceptam. in. x. super genesim ad lram.

Idem tenet tractatu de conceptione. qui incipit. Refecande sunt putride carnes. sic dicit.

Beata virgo fuit concepta in peccato originali et dicunt sancti et omnes doctores. Dicere autem

oppositum **EST HERETICUM**. tum quia est sequi heresim de natam pella pelagii: tum quia est fidei veritatem contra dicere: tum quia est sacram scripturam de prauare: tum quia est ab auctoritate ecclesie et conciliorum se diuidere: tum quia est negare eam per passionem christi fuisse redemptam: tum quia est dicere eam esse equalis puritatis cum christo: tum quia est dicere eam non fuisse mortuam.

Idem tenet do. iohannes de turre cremata cardinalis. S. sexti. Vide supra inter canonicas.

Idem tenet dominus petrus de palude patriarcha hierosolymitanus in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Beata virgo non fuit sanctificata ante conceptionem: Nec in ipsa conceptione quando sibi fuit infusa anima: quia tunc contra ritum peccatum originale: Sed post infusionem anime et ante natiuitatem.

Idem tenet do. durandus de sancto portano episcopus meldonensis in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Quamuis beata virgo potuerit a peccato preseruari: non tamen fuit occens. ut a peccato preseruaretur: quia singularis conceptio christi de beata hoc singulari privilegio dotari: ut ipsa sola esset sine peccato: quod non habuisset. si beata virgo peccatum non contraxisset. Confirmatur hoc per illud iohannis. tertio quod natum ex carne. caro est: et quod natum ex spiritu. spiritus est: Quod autem de facto non fuerit preseruata: patet per apostolum. ad rom. v. qui dicit. Quis in adam peccasse. et neminem excipit nisi solum christum. Similiter Augustinus anselmus: et bernardus expresse dicunt illam fuisse conceptam in peccato originali.

Idem tenet dominus iacobus de voragine archiepiscopus ianuenis in primo sermone assumptionis beate virginis sic dicens.

Christus fuit sine peccato originali conceptus et natus: ceteri sancti cum originali peccato concipiuntur et nascuntur. Virgo autem maria medium tenuit: quia fuit cum originali peccato concepta: et sine originali peccato nata. Idem dicit in. iij. et. iij. sermone de natiuitate beate virginis marie: et in suo mariali.

Idem tenet do. Jacobus de lausana episcopus lausane nensis et doctor parisiensis; super ecclesiasticis. caplo. et sic dicitur.

Inter omnes viros iquit scriptura unum solum inueni omnino mundum ab eis peccato. scilicet christum. Sed inter mulieres nullam: Quia beata virgo fuit in secula originali peccato. Idem dicit in. iij. sent. et in sermone purificationis.

Idem tenet do. iohannes licibet episcopus ratisponensis in fine natiuitatis beate virginis sic dicitur. **M**anuitas beate virginis non habuit admittionem tenebre peccati originalis: Quia fuit ab ipso per gratiam sanctificationis mundata.

Idem tenet do. iohannes episcopus bossinensis in. iij. sent. di. iij.

Beaata virgo fuit in originali peccato concepta: Sed ab eo antequam nasceretur fuit mundata.

Idem tenet do. angelus de bononia archiepiscopus scopus florentinus. in. iij. sent. di. iij. sic dicitur.

Beaata virgo non solum in primo instanti sue conceptionis fuit sub originali peccato. sed et post aliquod tempus licet illud fuerit deuissimum; ut plures sancti testantur. Tunc enim christus sit caput ecclesie: omnibus hominibus conuenit redimere per ipsam. Si autem beata virgo non habuisset originale peccatum. non fuisset redempta per christum. quod est erroneum.

Idem tenet do. martinus polonus episcopus: et dominus iohannes. rui. penitentiarius in sermone beate virginis. sic dicitur.

Beaata virgo fuit ab originali peccato antequam nasceretur in utero matris per sanctificationem mundata.

Idem tenet do. vincencus historialis doctor parisiensis et episcopus in quodam tractatu de laudibus beate virginis: titulo de sanctificatione. sic dicitur.

Beaata virgo post suam creationem fuit sanctificata: et a peccato originali mundata: ut purissima nasceretur.

Idem tenet do. thomas de lechbino patriarcha hierosolymitanus in sermone assumptionis beate virginis. sic dicitur.

Beaata virgo postquam fuit in utero matris a peccato originali mundata: semper ab omni actuali peccato illibata permansit.

Idem tenet do. guelmo paraldi doctor parisiensis: episcopus lugdunensis in sermone purificationis et natiuitatis beate virginis dicitur.

Beaata virgo fuit antequam nasceretur a peccato originali adhuc in ventre matris existens purgata.

Idem tenet do. heruicus doctor parisiensis. clarissimus et generalis magister ordinis predicatores in suo quolibeto. iij. q. vltima sic dicitur.

Decuit ut beata virgo in originali peccato conciperetur: nisi quod ad honorem christi pertinet. et tota natura humana: que descendit seminaliter ab adam induerit redemptionem factam per christum: Tunc quod ad dignitatem christi pertinet. quod ipse solus sit mortuus liber et non debitor mortis. De facto tamen straxit originale peccatum. Tunc quod seminaliter descendit ab adam per concubinum parentum. Tunc quod hoc personat sacre scripture. et dicitur sanctorum.

Idem tenet do. iacobus de perusio episcopus perusinus in sermone annuntiationis sic dicitur.

Spiritus sanctus uenit in mariam in utero matris sue: non solum eam mundauit a peccato originali quantum ad maculam: sed eam et in bono quodammodo firmavit ligando fontem peccati.

Idem tenet magister bobologninus doctor nomen sis doctor parisiensis. in. iij. sent. di. iij. q. i. ar. ij. sic dicitur.

Beaata virgo non fuit sanctificata ante animationem. nec in instanti animationis. sed post animationem: quod si non contraxisset originale peccatum: non indigisset uiniuersali satisfactione: et redemptione christi. quod est contra apostolum dicentem quod omnes indigent gloria christi.

Idem tenet magister iohannes de bublia bononiensis doctor parisiensis in quolibeto. xiiij. q. i. ar. iij. sic dicitur.

Beaata virgo et omnes alij preter christum concepti sunt in peccato originali: quod omnes preter ipsam per uirtutem seminale ex concubina uiri et mulieris sunt generati. Et hoc expresse dicit Augustinus. i. r. sup. genesim ad fratres. Idem in quolibeto. xii. q. i. ar. ii. **B**eaata virgo fuit originale peccatum: quod natura humana in ipsa fuit traducta per uirtutem seminale a parentibus occisam. Et hoc expresse dicit gregorius angustinus et anselmus.

Idem tenet magister iohannes de neapoli doctor parisiensis in quolibeto primo. q. xij. sic dicitur.

Beaata virgo fuit concepta in peccato originali. Tunc quod descendit seminaliter ab adam. Tunc quod scripture necamine excipit. nisi iectus christi. Tunc quod Augustinus. Bezonus. Leo papa. Anselmus. et bernardus hoc expresse ad fratres dicitur.

Idem tenet magister duradellus doctor parisiensis in. iij. sent. di. iij. sic dicitur.

Beaata virgo habuit peccatum originale. Tunc quia

fuit redēpta. Redemptio autē presupponit obligationē culpe sicut sanatio presupponit infirmitatē. Tū ē q̄ Augustinus dicit q̄ de facto fuit culpe obligata.

Idē tenet magister robertus sapientie anglus doctor parisiēsis: super li. sapientie. c. xiiij. lectiōe. dī. sic dicens.

Stā virgo sic sanctificata fuit in vtero matris q̄ emundata fuit a pctō originali: et in ea fomes fuit sic ligat⁹ q̄ nunq̄ eā in ali quod actuale pctū ipegit. In secūda vero sanctificatione. q̄n cōcepit filiū dei: fuit fomes peccati totaliter sublat⁹: et in bonū confirmata. vt de cetero nō posset peccare.

Idem tenet magister romanus. in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Stā virgo per pūmā sanctificationem fuit i vtero matris a peccato originali mundata. In secūda vero sanctificatiōe fuit a fomite peccati liberata.

Idē tenet magi leonardus statij de florentia in sermone annunciationis. sic dicens.

Stā Vgo maria. post istās sūc cōceptiōis. q̄ cito fieri potuit fuit a macula originalis peccati mundata: et postea a fomite peccati totaliter liberata.

Idem tenet dñs antoni⁹ arc hiepis copus florentinus prima parte sume. titulo de peccato originali dicens.

Si volumus attendere ad dicta sacre scripture: et sanctorū doctorū. manifeste patet beatā virginem in originali peccato fuisse conceptam. Et sic eius conceptio non est celebranda nisi i ordie ad scificationem subsecutā. Idem dicit. in. parte. ti. de statu cōprebenforum. Idem parte. iij. ti. de dono pietatis. Idem p̄ma pte cronice. ti. i. c. xiiij. et ti. q̄nto. c. primo.

Idem tenent omnes doctores qui sequuntur hic inferius. eiusdem sacri ordinis predicatorum.

In primis.

Dñs vlricus argentin⁹ magn⁹ theologus. et canonista. li. v. summe. c. v. et vij.

Magister thomasinus doctor parisiēsis in iij. sent. di. iij.

Magister vgo de argentina doctor parisiēsis in suo compendio theologic.

Magister nicolaus traneth doctor parisiēsis in quolibeto. iij. q. iij.

Magister bernardus de claromonte doctor parisiēsis. in quolibeto. rv. q. xij.

Magister thomas anglus. in postilla super psalterium psalmo. rvij.

Magister iohannes sterlingatij doctor parisiēsis. in. iij. sent. di. iij.

Magister thomas de sutoria doctor parisiēsis. in cōpendio theologie. li. iij. c. iij.

Beatus Albertus de britia doctor parisiēsis in summa sua. li. iij. tractatu. iij. c. vi.

Magister nicolaus gonzā doctor parisiēsis super lucam. c. i.

Magister gulichmus de alchono doctor parisiēsis. super ecclesiastes. c. vij.

Magister petrus de polonia. in postilla super lucam. c. i.

Magister iohannes parisiēsis. in. iij. sent. distinctione. iij.

Magister iohannes balbus ianucensis in suo catholicon. in litera. Virtus.

Magister iacobus de benvenuto. in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister aldebrandinus de tuscanella in sermone vigilie natiuitatis domini. et i domnica isra octauas et in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister constantinus de monte budello. in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister gulichmus de roma doctor parisiēsis. in sermone natiuitatis domini.

Magister bartholomeus de bononia in postilla super lucam.

Magister iohannes de verdiaco. in postilla super cantica.

Magister io. de francorte. super iob. c. xiiij. et in sermone de sanctificatione beate virginis.

Magister petrus calo dugiensis in suo legendario. capitulo de sanctificatione: et cōceptione beate virginis.

Magister guido gallicus doctor parisiēsis. in sermone annunciationis b. atē virginis.

Magister nicolaus de escul. i sermone natiuitatis domini.

Magister bonifatus de cremona in sermone purificationis. annunciationis et natiuitatis beate virginis.

generalitate virgo maria est excludenda. Ne dum matris excellentia ampliatur: si-
lij gloria minuatur. Et sic mater prouo-
cetur: Que vult magis filium suum extol-
li et honorari q̄ scriptam vixote creatorem
q̄ creaturam. Hinc ergo positio: adhe-
rentes propter honorem domini nostri ie-
su christi: qui in nullo p̄iudicat honori ma-
tris cū filius incomparabiliter matrem ante-
cellat. Teneamus secundum q̄ cōmūis
opinio tenet: virginis sanctificationem fu-
isse post originale peccati contractionem.
Vnde rationes hoc probantes **CON**ce-
dende **SUNT**. Quia **VERVM**.
Concludunt. Hec ille.

Idem tenet alexander de ales doctor clarissi-
mus in. iij. parte summe. circa materiam
de sanctificatione virginis. ar. i. sic dicens.
Quia enim omnia homo. qui carnali gene-
ratione generatur. de necessitate contrahit
in sui conceptione originale peccatum. Ne-
cesse fuit. vt beata virgo a parentibus ge-
nerata carnaliter. originale peccatum in sui
conceptione cōtraheret. Item ar. ij. Beata
inquit virgo in primo instanti sue cōce-
ptionis sanctificari nō potuit. Primo ga
Bernardus dicit: q̄ in ipso conceptu san-
tificari nō potuit propter peccatum quod
inerat. Restat ergo vt post conceptionem
sanctificationem accepisse credatur: Que-
re excluso peccato: sanctam fecit natiuitatem
Non autem conceptionem. Secundo ga
dicit idem Bernardus q̄ quāuis p̄ncipes
datum sit cum sanctitate nasci: Nulli tamē
nisi soli christo datum est cum sanctitate cō-
cipi. Ergo beata virgo non fuit sancta in
conceptione. Tertio quia dicit bernardus
q̄ quia solus christus fuit de spiritu san-
cto conceptus: ideo solus ipse fuit in con-
ceptione sanctus. Quo excepto. Necesse
est vt omnes confiteamur illud quod da-
uid humiliter confitetur dicens. Ecce enim
in iniquitatibus cōceptus sum. Et per cō-
sequens oportet dicere: q̄ beata virgo fuit
in peccato cōcepta. Quarto. quia si beata
virgo non fuisset in peccato cōcepta: Nō
habuisset reatum peccati. Sed si non ha-
buisset reatum peccati. non indignuisset re-
demptione facta per christum: quia redem-
ptio talis est solū p̄ peccatū. **QVOD**

non est secundum fidem catholicam tenen-
dum. Quinto. quia Augustinus et Leo
papa dicunt. q̄ sicut christus pro omnibus
liberandis venit: ita neminem a reatu pec-
cati liberum reperit: et per consequens se-
quitur q̄ beata virgo peccatum in sui con-
ceptione habuerit: Et ideo dicendum est
q̄ beata virgo in sui conceptione sanctifi-
cari non potuit. Quia tunc peccatum ori-
ginale contraxit. Idem in eodem libro
questione sequenti. ar. i. sic dicit. Beata
virgo per primam sanctificationē fuit mū-
data ab omni culpa. Idem secundam ve-
ro sanctificationem fuit mundata a sordi-
bus vitiorum: id est ab illis dissolutibus
quas habebat ad tendendum in bonum.
que peccatum consequuntur. Item idem
in sequenti articulo. Beata virgo per pri-
mam sanctificationem fuit totaliter a cul-
pa originali mundata: sed fomes peccati re-
mansit ligatus: Sed per secundam sancti-
ficationem: fomes fuit totaliter ablati.
Item idem in sequenti articulo. Duo inquit
erant que prohibebant visionem dei: Vi-
delicet culpa originalis: et reatus nature a
peccato causatus: Idem per primam sanctifica-
tionem fuit remotum peccatum originale.
et reatus personalis: remanente adhuc rea-
tu nature: Et ideo si ante christi passionem
motua fuisset: nō euolasset in celum: sed
descendisset ad locū sanctorum patrū pro-
pter reatu nature: Hec ille. Idem dicit in
iij. sent. in multis articulis: Et super psal-
mum Deus noster refugium: Et in ma-
riali suo. Hec alexander de alex ordinis mi-
norum.

Idem tenet Ricardus de mediauilla doctor
parisiensis ordinis minorum in. iij. sent.
di. iij. sic dicens.

Anima beate virginis ex sui vnione ad car-
nem peccatum originale contraxit sicut dicit
Augustinus in decimo super genesis: Et
Anselmus i libro cur deus homo.

Idem tenet guelmuus octauus doctor parisi-
sis eiusdem ordinis minorum in. ij. sen-
tentiarum. distin. 30. arti. primo sic di-
cens.

Concedo q̄ beata virgo maria fuit conce-
pta in peccato originali sicut satis patet p̄
auctoritates Augustini et anselmi.

Idem tenet reginaldus archiepiscopus rothomagenfis doctor parisiensis eiusdē of. minorum in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Sicut impuritas derogaret virgini si nō fuisset in vtero matris sanctificata. Ita si virgo maria sine originali peccato cōcepta fuisset derogaret christo. cuius privilegiū ē: vt solus ipse sit sine peccato conceptus: Et ideo non est hic honor virgini attribuentibus. q. in ueritate nō ē honor nec decētia.

Idem tenet aluarius hyspanus episcopus siluenfis. eiusdē of. minorū in libro suo. de planctu ecclesie sic dicens.

De matre christi beatissima: tenent sancti et maxime augustinus et bernardus q. nunquā peccauit actualiter: Tamē in originali peccato cōcepta fuit sicut ceteri homines qui ex cōmitione feminā cōcepti sūt: Ad hoc factū quōd habet. de cōse. di. iij. c. firmissime. et in glo. super. c. i. de pfe. di. iij. Et i glo. super. c. ij. et sup. c. per baptismū. de pfe. di. iij. et facit optime. xvij. q. ij. omne: Et hāc sententiā tenēt oēs antiqui theologi videlicet Alexander et thomas: Bonauentura et Ricardus: licet quidā noui theologi: a sensu cōi ecclesie recedentes contrariū teneant inuolunt reuera dñe nostre: eius deuoti per hoc apparere nitant. Quorum noua opinio et fantastica sit penitus a fidelibus cancellata. Hec ille.

Idē tenet magister egidius zamorenfis hyspanus eiusdē of. minorum in summa sua c. de maria. sic dicens.

Beata virgo maria fuit in originali peccato concepta sed postea fuit ab eodē per gratiā sanctificationis ante natiuitatē mundata: Et hec est sententia sanctorum et doctorum cōmuniō. atq. securior. Hec ille.

Idem tenet magister ioānes de rupella eiusdem ordinis minorum in sermone natiuitatis virginis. sic dicens.

Beata maria in sui conceptione habuit amaritudinē originalis corruptiōis: S; adhuc in vtero matris eius cristēs dulcorata ē per gratiam sanctificationis vt nasceretur i dulcedine sanctitatis.

Idē tenet magister robertus cōto doctor parisiensis eiusdē ordinis minorū in. iij. sent. di. iij. q. ij. sic dicens:

Beata virgo secundū mētē sanctorum do-

ctorum cōtraxit in sui conceptione originalem peccatum: sed postea fuit per sanctificationem ab eodem mundata.

Idem tenet beatus lucas eiusdē of. minorū qui paduc sepultus claruit miraculis in sermone de baptismo christi et in sermone de natiuitate virginis. sic dicens.

Quia beata virgo fuit in vtero matris per sanctificationem ab originali peccato mundata: ideo natiuitas ipsi fuit tota gratiosa.

Idē tenet magister corradus de saronia eiusdē of. minorū in libro super salutatione angelica. sic dicens.

Beata virgo fuit quēdā pōtō originali concepta: s; sine pōtō nata: qd ē cōtra illos. q. eā nō solū sine peccato nata. sed et sine pōtō cōceptā fuisse afferunt. Et cuius contrariū dicit bernardus.

Idē tenet magister bartholomeus de pisis eiusdē of. minorū in sermone: facta sūt enim cēnia: sic dicens.

Beata virgo maria fuit in vtero matris sanctificata: p. quā fuit pōtū ab ea remotū et sōmes ligatus vt dicit Alexander.

Idē tenet magister thomas de ales doctor parisiensis eiusdē of. minorū in libro de vita beate virginis. c. xij. sic dicens.

Bea virgo maria i pōtō originali cōcepta fuit vt dicit augustinus in. x. sup. genesim: Sed ante natiuitatē. p. scificationē mundata fuit.

Et dicit Anselmus et bernardus. Hec ille.

Idē tenet magister iacobus citauensis eiusdē ordinis minorū i sermone annūciatiōis. sic dicens.

Sine dubio beata maria virgo. De culpe originalis habuit: s; postea statim per gratiā purgata fuit.

Idē tenet magister nicolaus de hyra doctor parisiensis eiusdē of. minorū sup. lucā exponens illud. Spūs scūs supueniet i te sic dicens.

Bene dixit supueniet i te: q. p. uenerat i ipsa; adhuc i vtero mris cristētē. cā a peccato originali purgado vt cōter dr: s; i cōceptiōe filij dei supuenit spūs. s. id est iterum uenit ad cōseruandū ei grē plenitudinē.

Idē uidet tenere ioānes fecos. i. iij. sent. di. iij. q. i. in corpe qōms sic dicens.

De potuit facere vt beata virgo nunquā fuerit i pōtō originali: Idonuit ēt fecisse vt ipsa tantū in vno istāni fuisset i pōtō: Idonuit ēt facere q. per tēpus aliqō cēt i peccato et i vlti-

infanti illius tēporis purgaret. Et infra.
Quod autē horū triū que ostensa sunt esse
possibilia. sit factus circa mariā. deus no/
uit: Si autē auctoritati scripturę nō repu/
gnat. videtur probabile qđ excellentius ē
attribuere marie. hec ille. Cum igitur pi/
mū horum repugnet scri pturę et auctori/
tatis sanctorū. igitur primū nō est virgi/
ni attribuendū secundū scotum. sed secun/
dum vel tertium.

Idem tenet frater. Jacoponus eiusdē ordi/
s minorum vtriusq; iuris doctor in vna sua
laude ad beatā virginē. sic dicens.

O virgine pius che femia facta maria beata
Idiū che femia dico: ognun nasce inimico.
Per la scriptura speco: nanti ei sancta che
nata.

Stando nel ventre chiusa: poi lanima te fu
infusa.

Potētia virtuosa. sita sanctificata.

La diuina vnctione. si te sanctificone.

Dogni cōtagione rimansi illibata.

Original peccato che adā ha seminato.

Ognun cum quel be nato.

Tu nei da quel mūdada.

Idē tenet magister iōanes genesis de par/
na in suo rosario: capitulo quinto.

Idē tenet iōannes de erpordia in sūma sua
c. de cōce. et c. de peccato originali.

Idē tenet magister nicholaus de hauqueuil
la in sūmone assumptionis beate marie vir/
ginis et natiuitatis.

Idem tenet magister franciscus de bast in
sermone tertie dominice post trinitatē.

Idē tenet magister buttus in sermone cene
domini. q̄ fuit illo āno i die annūciatōis.

Idē tenet magister geraldus de odonis. in
libro de figuris in capitulo de stella.

Idē tenet magister iōannes gallicus. in ser/
mone natiuitatis et annūciationis beate
virginis.

Idem tenet magister lādulfus in postilla su/
per euangelia super illud luce primo. Ex/
urgēs maria. Et sup illud matthei pmo.
Inuenta est in vero habēs.

Idē tenet magister philippus de mōte calle/
rio in postilla super euangelia. super illud
luce. primo. Aue gratia plena: Et spūs. s.
superueniet in te.

Idē tenet magister arnaldus episcopus sa/
lernitanus in libro distinctionū suarū. et in
ca. de archa.

salernitanus in libro distinctionū suarū. et in
ca. de archa.

Omnes isti supranominati: sunt de or/
dine fratrum minorum.

Doctores in theologia peritissimē ordi/
s heremitarum loquētes de veritate conce/
ptionis beate virginis.

Dominus egidius de roma episcopus biter/
ricēsis. in. vj. quolibeto. sic dicit.

Beata virgo maria fuit cōcepta in peccato
originali quia Aug. in libro de bap. paru/
lorū vult qđ solus christus peccatū origina/
le non contraxit qđ nō ex carnali libidine.

nec ex amplexu maritali eius caro concepta
fuit. Vnde cōcludit qđ solus christus fuit
sine peccato et qđ nullum eius mēbrū fuit si/
ne peccato. Dicere ergo beatā virginē nō
fuisse cōceptā in peccato originali est con/
tradicare sacre scripture et dictas sanctorū.

Et est dicere qđ nō fuerit cōcepta ex libidine
nec ex cōcubitu parētū quia oēs sic concepi/
cōtrahūt originale peccatū. Est etiā dicere
qđ ipsa nō fuerit mēbrū christi. cū augusti/
nus asserat nullū mēbrū christi fuisse sine
peccato: Et ideo dicendū est qđ beata virgo
fuit cōcepta in peccato originali. et qđ in co/
stitit per aliquod tēpus breue et quasi iper/
ceptibile. et postea fuit per gratiā sanctifica/
tam: Comēdemus itaq; beatā virginē. s;
nō sic. qđ negemus ipsam eē mēbrū christi.

Nō enī derogat dignitati eius qđ fuerit in
peccato originali cōcepta: imo ad magnum
et singulare excellentie eius priuilegiū per/
tinet. qđ ipsa sola fuit. que prole sine pecca/
to cōcepit. qđ si et ipsa sine peccato cōcepta
fuisset. hoc priuilegiū nō sibi soli cōueniret
sed et beate anne matri eius. Hec ille.

Idē tenet gregorius de arimino eiusdē ordi/
nis doctor subtilissimus. in. ij. sent. di. iij.
q. ij. sic dicens.

Quia magis cōsonū ē sacre scripture et di/
ctis sanctorū dico beatam virginem fuis/
se conceptam in peccato originali. PRI/
MO quia sacra scriptura vbiq; de hac
materia loquitur. sine omni exceptiōe oēs
naturali modo ex adā descendēs sub pecca/
to originali concipi asserit. Et quo sequit

Idē tenet gregorius de arimino eiusdē ordi/
nis doctor subtilissimus. in. ij. sent. di. iij.
q. ij. sic dicens.

Quia magis cōsonū ē sacre scripture et di/
ctis sanctorū dico beatam virginem fuis/
se conceptam in peccato originali. PRI/
MO quia sacra scriptura vbiq; de hac
materia loquitur. sine omni exceptiōe oēs
naturali modo ex adā descendēs sub pecca/
to originali concipi asserit. Et quo sequit

Idē tenet gregorius de arimino eiusdē ordi/
nis doctor subtilissimus. in. ij. sent. di. iij.
q. ij. sic dicens.

Quia magis cōsonū ē sacre scripture et di/
ctis sanctorū dico beatam virginem fuis/
se conceptam in peccato originali. PRI/
MO quia sacra scriptura vbiq; de hac
materia loquitur. sine omni exceptiōe oēs
naturali modo ex adā descendēs sub pecca/
to originali concipi asserit. Et quo sequit

Idē tenet gregorius de arimino eiusdē ordi/
nis doctor subtilissimus. in. ij. sent. di. iij.
q. ij. sic dicens.

Quia magis cōsonū ē sacre scripture et di/
ctis sanctorū dico beatam virginem fuis/
se conceptam in peccato originali. PRI/
MO quia sacra scriptura vbiq; de hac
materia loquitur. sine omni exceptiōe oēs
naturali modo ex adā descendēs sub pecca/
to originali concipi asserit. Et quo sequit

Idē tenet gregorius de arimino eiusdē ordi/
nis doctor subtilissimus. in. ij. sent. di. iij.
q. ij. sic dicens.

q; aliquem excipere secundum omnes ex
positores scripture sic sacre scripture con/
tradidit. **SECUNDO**. quia augu/
stinus dicit in libro de perfectione iustine
q; omnibus hominibus excepto christo fu/
it necessaria remissio peccatorum. et qui di/
cit oppositum est contrarius scripture. **Ubi**
apostolus ait. Omnes in adam peccasse.
TERTIO. quia dicit ambrosius sup
lucā q; solus christus inter natos de femina
fuit in conceptione sanctus. **QVARTO**.
q; dicit ambrosius super isaiam q;
ideo solus christus fuit sine peccato conce/
ptus. quia ex carnali commixtione non fu/
it generatus. Nemo autem qui ex tali com/
mixture conceptus est. expers fuit delicti.
QVINTO. quia dicit Augustinus
in primo de nup. et concup. q; oēs homines
qui ex concubitu generantur trahunt origina/
le peccatū. et q; solus xps qui nō ex concubi/
tu conceptus est. nō fuit caro peccati. **SEX/
XTO**. quia augustinus in quinto con/
tra iulianū dicit q; sola caro christi fuit sine
peccato. **Q**uod est autē aliū preter ipsum habue/
runt peccatum: Et quisq; hec negat. dete/
stāndus hereticus inuenit. **SEPTIMO**.
quia augustinus expresse in. i. super gene/
sim ad litterā dicit beatam virginē habuisse
se peccatū. **OCTAVO**. quia augusti/
nus de fide ad petrū in duobus locis. di/
cit q; oēs homines qui per concubitu. v. ex
commixtione viri et mulieris generant. cō/
trahunt in sui cōceptiōe originale peccatū.
NONO. q; angustinus in sexto contra
iulianū ex verbis apostoli. secūde ad corin/
thios. quinto probat diffuse q; oēs pro qui/
bus mortuus ē christus habuerunt aliquā
do in seipsis peccatū. Sed mortuus ē pro
beata virgine. q; pro omnibus mortuus ē
ergo habuit aliqui peccatū. **DECIMO**.
quia omnes qui redēpti sunt per xpm. ha/
buerunt aliqui peccatū. **VNDECIM/
MO**. quia anselmus dicit in libro. cur de
us homo: q; beata virgo in peccato origina/
li cōcepta ē. **DVODECIMO**. quia
magister sententiā dicit. q; secūdu sentēti/
as sanctorū. **Q** potest credere. beatā. virgī
nē a peccato mūdātā. **H**ec ille.

Idē tenet dñs bernardus clineri eiusdē or/
dinis doctor parisiensis et cōs darcuentis

in. vj. quolibeto. q. penultima sic dices.
Beata virgo maria cōtraxit in sui cōceptiō/
ne originale peccatū. **S**ed ab eodē fuit post
infusionē anime ante nativitatē per sancti/
ficationē mūdātā.

Idē tenet magister iohannes clinoth de saro/
nia in. iij. sent. di. iij. sic dices.

Beata virgo. secundum auctoritates scōrū
fuit concepta in peccato originali. **U**nde
dicit augustinus sup psal. q; maria ex adā
nata: mortuus est propter peccatū. **E**reditur
tamē q; ab eodē ante nativitatē ex vicio
fuerit mūdātā.

Idē tenet magister iohannes stringarij eius/
dē ordinis: in. iij. sent. di. iij. sic dices.

Beata virgo nō fuit sanctificata āte infusio/
nē anime. nec inflāti infusione quia tunc
peccatū originale cōtraxit. sed fuit post antē
me infusione. ante nativitatē sanctificata.
per quā originale peccatū fuit ablatum et
fomes peccati ligatus.

Idē tenet magister iohannes theotonicus eius/
dem ordinis in sermone nativitatē beate
virginis. qui incipit. **L**auda et letare silva
syon. sic dices.

Tercendum est q; beata virgo fuit in origina/
li peccato cōcepta. et q; sub huiusmodi cul/
pa stetit per aliquod tēpus. licet credibile
sit q; illud fuerit breve et q̄si imperceptibile.

Idē tenet eiusdē ordinis magister iorda/
nis theotonicus in secūdo sermone de con/
ceptione beate virginis. sic dices.

Beata virgo p brevissimū tēpus. s; cōmū/
nē opinionē doctorū fuit sub peccato origi/
nali. **I**deo iñctio celebrānū festū cōceptiōis
nō debet referri ad cōceptionē seminis: q; il/
la fuit sed: nec ad cōceptionē boīs. quan/
do aia eius fuit corpori infusa. q; tūc origina/
le peccatū h̄it secūdu sanctos doctores. s; **H**
debet referri ad cōceptionē gr̄e. que fuit h̄
bi infusa post animationē.

Idē tenet magister augu. de anconā i postū
la super lucā. **U**bi pbat p multas rōnes
q; b̄tā virgo fuit cōcepta in peccato origina/
li. **I**dē et dicit sup epl̄as pauli in multis
locis.

Idē tenet magister v. golin. eiusdē or. de v̄
beucteri in. ij. sent. di. 30. q. iij.

Idē tenet magister gerardus de stenis. do/
ctor clarissimus eiusdē or. i. quodā quibeto.

Idē tenet magister iohannes gallicus eiusdē
or. in sermone annuatiatiōis.

Idē tenet magister henricus de virmaria
eiusdem ordinis in sermone natiuitatis bea
te virginis.

Idē tenet magister albertus de padua eius
dem ordinis in sermōe tertie ferie post do
minicā de passione.

Idē tenet iacobus de viterbio in quolibet
tis: eiusdē ordinis.

Idē tenet magister facin⁹. de bast i. iij. sent.
di. iij.

Idē tenet magister henricus de huri eiusdē
or. heremitarū. in sermone natiuitatis bea
te virginis.

Alii etiā alij doctores clarissimi eiusdem
ordinis heremitarū hāc veritatem testant.
quos causa breuitatis omitto.

Dicta duorum doctorum clarissimorum
ordinis carmelitarū.

In hmis dñs guido eps maioricensis et post
ea eps aluancensis in. iij. quolibeto. q. xij.
sic dicit.

Sequēdo rōnes et auctoritates scōz doctoz
et canonū. salua puritate virgīs. Teneo q
btā vgo fuit cōcepta i pctō originali. Et si
aliter dicerē: Tumerem ne me augustinus
tanq̄ hereticum deuitādū diceret.

Idē tenet eiusdē ordīs carmelitarū. clarissi
mus doctor magister paulus de perusio. i
iij. sent. di. iij. sic dicit. Et nota tu doctor
dicta hui⁹ doctoris fideliter.

Btā vgo fuit in originali pctō cōcepta. tum
PRIMO quia fuit a pctō purgata et
mūdāta vt dicit mag⁹ sntiariū. **SECUN**
DO. q fuit p cotū viri et mulieris ex cō
cupiscentia generata ex qua proles de ne
cessitate hbit origiale pctm vt dicit augu
stin⁹ i libro d fide ad petrū. **TERTIO**
qz solus xps fuit in sui cōceptōe immunis
ab origiali pctō vt dicit Bernardus. Au
gustinus. et Hieronymus. **Q. VAR**
TO. qz btā virgo trarit ab aqā penam. et
meritū pene sicut oēs alij excepto christo
vt dicit augustin⁹ sup psalmos. **Q. VIN**
TO. qz di. ere beatā virginē sine peccato
fuisse cōceptū est eius honori detrabere vt
dicit Bernardus. **SEXTO**. qz si ante

christi passionem mortua fuisset. nō enolat
set ad celū. Ergo dēbat reatū alicui⁹ pecca
ti et p cōsequēs habuit aliquod peccatum.

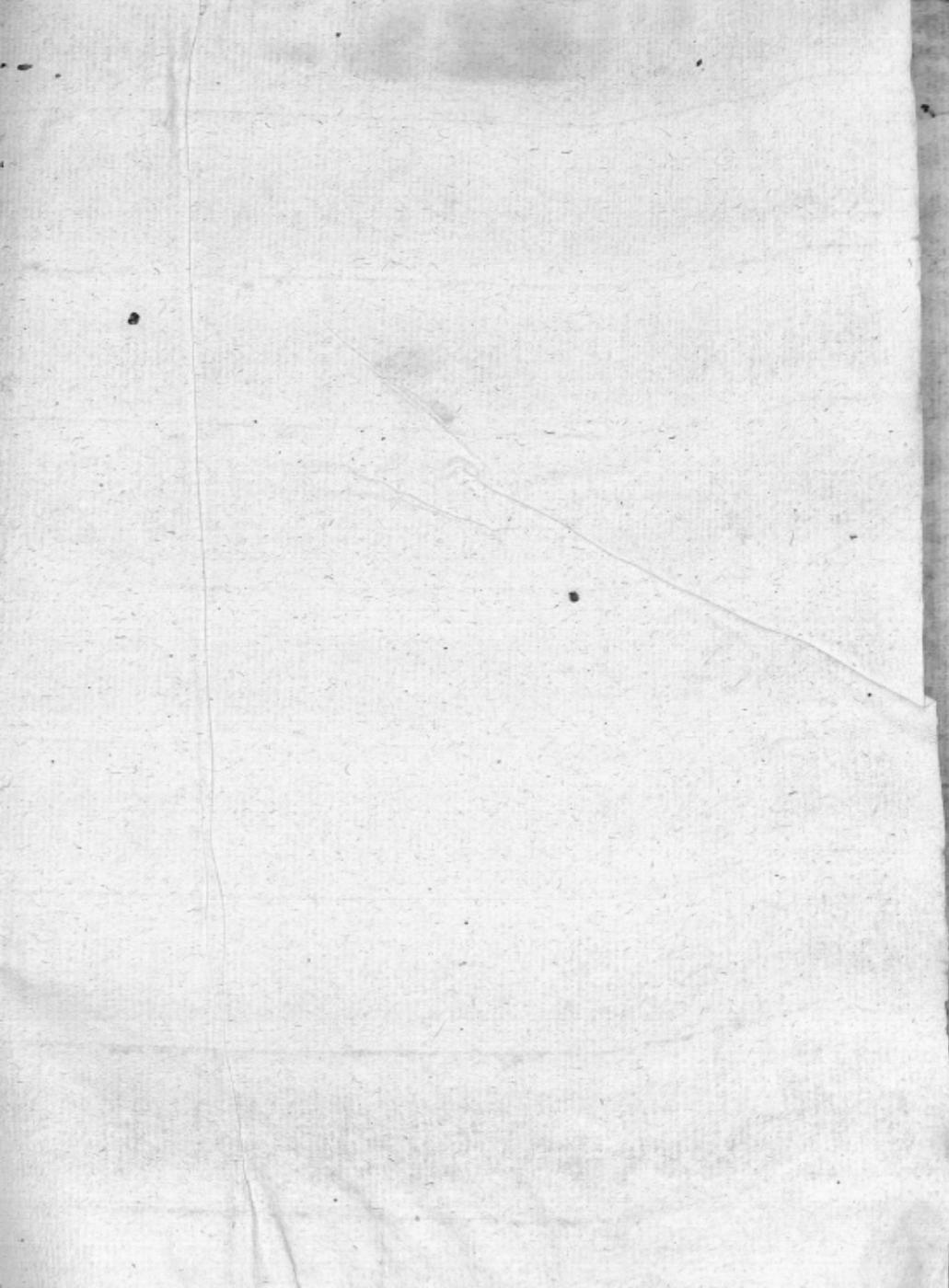
SEPTIMO. qz mortua fuit et habuit
debitū. et necessitates moriendi. que sūt p
na peccati. **OCTAVO**. qz oēs hoies
excepto christo peccauerūt. ne in seipsis vt
in adā vt dicit Augustin⁹ de natura et grā.

NONO. quia dicit augu. in li. de nup.
et cōcup. contra iulianum qz si christus ex
concubitu marie et ioseph generatus fuis
set habuisset originale peccatum. Sed bea
ta virgo fuit per cōcubitū cōcepta. igitur et cetera.

DECIMO. qz beata virgo fuit
redempta per passionem christi. Talis at
redēptio presupponit peccatū. igitur et cete
ra. **VNDECIMO**. qz beata virgo
quādo christus venit in mūdū habuit rea
tū peccati vt dicit leo papa. igitur et cetera.

DVODECIMO. qz beata virgo
in iniquitatibus concepta est. et in peccatis
cōcepit cum mater eius vt dicit anselmus.
Cōceptio tamen virginis potest duplici
ter considerari. Vno modo in ordine ad
cōtractionem originalis peccati. et sic nō est
celebrāda. Et hoc modo intelligit Bernardus
et glosa decreti. de conse. di. iij. c. j.
Alio mō pōt cōsiderari in ordine ad futurā
sanctificationem. et christi incarnationem:
et sic potest celebrari. Sicut medicina m
quantum amara est odibilis et vituperabi
lis: sed in quantum est inductua sanitatis
est diligibilis et laudabilis. Et ecclesia non
vt lapidea. sed vt cōsecrata et deo dicata ve
neratur. Et prelati: vt peccator est vitu
perandus: sed vt habens iurisdictionem et
super cathedram moysi sedens. est bono
randus. **Dec ille.**

Explicunt auctoritates ducentorum sex
decim doctorum. cum quattuor capitulis
precedentibus de veritate cōceptionis bea
tissime virginis marie. Sollicitudine fra
tris Petri de Vincētia ordīs pdicator.

1872
MAY 21
1872

